

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemaj:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5.50
na mesec 1.90

Izda vsak dan s svetlo izvedeno modeljo in prazniko.

Inserati veljajo: peterstopna petič vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.
to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6.50
na mesec 2.30

za Nemčijo:
celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85

Hrvaško - slovenski odnosi v Istri.

Buzetska resolucija istrskih dijakov je zbudila veliko razburjenje in skoraj bi rekel, da mnogo več nego oni pasus, v katerem ti dijaki obsojajo poslanca dr. Laginjo. Spinčiča in Mandiča radi prestopa v Sustersičevo Zvezo, z ono točko, v kateri ti mladi gospodje proglašajo nekako Monroe - doktrino: Istra Istranom!

I v hrvaških in v slovenskih listih se je o ti točki dovolj razpravljalo in protestiralo in protestiralo, a razburjenje le še noče ponehati. — Ljubljansko »Jutro« je prineslo celo članek, kateri Hrvače direktno dolži mržnje do Slovencev, a »Naša Sloga« z dne 31. avgusta t. l. odgovarja dovolj ostro pod naslovom: »Ne gasimo z oljem nego z vodo!«

Stvar postaja torej že nekoliko neprijetna. To je kakor kadar prodrejo v javnost obiteljski prepiri. . . . Komaj vsi, kateri živijo v Istri, so bili opazili, da zastava hrvaško-slovenskega bratstva v Istri tu in tam včasih malo tleje. Ta prvi zubelec v Buzetu je naenkrat osvetil okolico in nekdo se je zdelo, da bi ne bilo na mestu več molčati, niti ne na nevarnost, da opazi razdor v eni in isti hiši tertius gaudens — Italijan.

Toda od slovenske strani se je predvsem prezrlo, da dijaška Monroe-resolucija ni naperjena samo proti Slovincem, kot takim že celo ne, nego vohče proti — Neistranom, torej i proti Slovincem-Dolenjem i proti Hrvatom-Dolenjem, in, ne vem, zakaj ni še niti en dopisnik povedal, da še bolj nego med Slovinci-Neistrani vre med — Dalmatinci, katerih je posebno v pomorskih mestih, predvsem v Pulju jako veliko ter so skoraj vseskozi v važnih pozicijah kot trgovci ali uradniki. Pozabilo se je tudi poudarjati, da je ta resolucija v prvi vrsti — krušna resolucija, vznika iz strahu, da bi »dolslaci« in »tudjinci« vzeli domačim mesta, ter da je zato nekako logično, če so jo podpisali tudi Istrani-Slovinci.

Za bodoče čase taki resoluciji niti ni toliko prigovarjati: ko bo dovolj domačinov, naj da domača zemlja kruha v prvi vrsti njim, in je gotovo le prav, da se vsi delodajalci od države do rokodelskih mojstrov na to ozirajo. Tudi Goričanom in Tržač-

nom recimo svojedobno ni bilo prav, da so skoraj vsa mesta, ki jih je rodilo njihovo napredovanje na vseh poljih, zasedli Slovenci iz Kranjske, oziroma Stajerske, toda kakor hitro so imeli Goričani svojih ljudi dovolj, se je dotok od druge sam ustavil. Tako so take resolucije precej nepotrebne in na vsak način škodljive.

Te resolucije torej gotovo ne odobravamo, posebno ne, ker so se našli celo resni, starejši ljudje izmed istrske inteligence, kateri so ji več ali manj odkrito ploskali, kar je »slabo kri« še bolj razvnelo, toda napraviti iz nje kar »hrvaško-slovenski spore«, gotovo tudi ni bilo na mestu.

Je treba pač malo objektivnosti: ravno v probujajoče se dežele, kakor na pr. Bosno-Hercegovino, a nazadnje tudi v Istro prihajajo čisto ljudje, katerim je res le na tem, da si čim prej napolnijo žepe in potem zopet odidejo. In ne še dovolj tega, taki ljudje so večkrat celo agenti, nastopajo kakor da so tu le iz milosti in vsaka njih druga beseda je, kako »je tu še vse nazaj«, kaka pusta dežela je to, kako proketo življenje itd. Vsega tega domačin, kateri svojo zemljo ljubi, gotovo ne vidi in ne čuje rad in tak nerodnej tudi ne zasluži drugega, nego da se ga ima za — tujca, kateri v svoji duševni lenobi pogreša le to, kar je imel doma, a ne vidi novih lepote!!

Pridi s srečo in ne le z žepom in potem se huduj, če te ne sprejmejo za svojega. Upoštevaj tudi posebne razmere svoje nove domovine in misli samo na to, kako bi prenesel vse sem, kar se ti je zdelo dobro doma. Kdo bo sadil planinke v Opatiji in lovor na Triglavu!!

Ravno v Istri živi dovolj Slovinci iz vseh krajev Slovenije, kateri se počutijo tam doli med Hrvati doma. Nedavno sem se sestal s Slovincem, kateri je prišel pred kratkim na važno mesto v Pulju in veselilo me je čuti, da je bil od Hrvatov bratsko sprejet.

Zalibog, prenapeteža ima vsak narod, toda govoriti o mržnji Hrvatov do Slovinci v Istri pa sploh je bilo gotovo še vsaj prezgodaj. Če otvorim novo gostilno in jo dobro opravljam, pa mi reče zavistni konkurent »Kranjace«, še ne bom govoril o mržnji Hrvatov do Slovinci, ker on ne reprezentira Hrvatov, a jaz še ne Slovinci.

Naj bi bilo tega prerekanja vsaj že dovolj. Kaj pa dosežejo posebno

Slovenci s takimi dopisi? Ali bo morda radi njih manj mržnje, manj nezaučnosti? Ako bi hrvaških šol ustanovili vsaj eno, v kateri bi se vsaj prvo leto poučevalo slovensko in pomagalo mnogobrojnim slovenskim otrokom preko slovensčine v hrvaščino, bi imelo nekaj smisla; toda protestirati proti ustanovitvi hrvaške šole v Trstu more le kdo, ki ali razmer ne pozna ali je Slovenec v najožjem smislu besede.

In še to: istrski dijaki, kateri so vrgli svojo »Monroe-resolucijo« v svet, hočejo biti vendar napredni. In listi, ki so največ proti pisali, hočejo biti večinoma tudi napredni. . . . In vse to se godi ob času, ko zore sadovi Sustersičeve gospodarske organizacije tudi že politično bolj in bolj. . . . Kaj bi se ne našel lahko poleg onega, ki smo mu gori rekli »tertius gaudens« še — quartus gaudens, kateri proglašja v zadnjem času bratstvo vseh Hrvatov in Slovinci za svoj program!?

X. Y.

Politična kronika.

O predpripravih za češko-nemška sprava pogajanja poročajo sedaj »Deutschnationale Korrespondenz«, da je dobil namestnik knez Thun v avdienci v Islu neomejeno pravomočje, da postopa pri spravi pogajanjih popolnoma samostojno. Če se mu posreči doseči, čeprav začasno samo omejeno delavno zmožnost češkega deželnega zbora, tedaj bo stopil v pozni jeseni najbrže na čelo novega kabineta, ki bo imel parlamentarni značaj. To sklepajo iz različnih izjav ministrskega predsednika. Kot prvo etapo pravne akcije smatra knez Thun ureditev učiteljskih plač in pa željo agrarnih strank, da se zopet uredi deželno-kulturne in melioracijske razmere. — Knez Thun pride baje v četrtek v Prago in začno takoj naslednji dan s pogajanja.

Vojni minister Schönaich bo, kakor poročajo »Neues Wiener Tagblatt«, po cesarjevem povratku na Dunaj podal demisijsko, katero bo cesar tudi sprejel. Njegov naslednik bo zaupnik prestolonaslednika nadvojvode Frana Ferdinanda, general vitez Auffenberg, poveljnik 15. kora v Sarajevu.

Včeraj zvečer so imeli uslužbeni državnih železnic in delegati na

Dunaju zelo dobro obiskan shod, na katerem je bila sprejeta splošna resolucija, ki zahteva, da državne železnice brezpogojno ugrade zahtevam železničarjev. O kakem terminu za izpolnitev zahtev železničarjev v resoluciji ni govora. Tudi ni v resoluciji nobene grožnje, da začno železničarji s pasivno resistenco ali z generalno stavko, če železnice ne ugrade zahtevam.

Italijani protestirajo zoper nameravano avstrijsko ladjeplovstvo na Gardskem jezeru. Italijanske oblasti so prepovedale javni shod, ker se je bilo bati demonstracij proti Avstrijcem, stanujočim v Bresciji. Vršil se je nejasen shod, katerega so se udeležili člani irendentovskih društev. Sklenili so začeti z najostrejšo agitacijo proti avstrijskemu ladjeplovstvu na Gardskem jezeru.

Turčija se nahaja v latentni krizi. Zdaj je odstopil carigradski župan Hiasim Bey, ki je padel v boju zoper mestne okrajne zastope. Carigrad je namreč razdeljen v 21 mestnih okrajev, ki so popolnoma samostojni in ki so zdaj sedež staroturške kulturne reakcije. Konflikt je izbruhnil povodom kolere. Prefekt je namreč izdal razne ostre sanitetne odredbe, katerim so se pa okrajna zastopstva v svoji indolenci in v svoji borniranosti uprli. Prefekt je zahteval, naj se ta zastopstva razpuste, toda to se ni zgodilo. Sicer pripravljala vlada nov komunalni red, s katerim hoče razširiti volilno pravico, vendar se pa do danes še ni zgodilo nič konkretnega. Še važnejši je pa konflikt, ki je izbruhnil v ministristvu. Vojno ministristvo zavzema namreč izjemno stališče napram drugim ministristvom. Že pretrečeno poletje je prišlo vsled tega do konflikta med vojnim ministrom Mahmud Sefket pašo in tedanjim finančnim ministrom Djavid b e y e m, ki je zahteval strožjo kontrolo izdatkov vojnega ministristva s strani finančnega ministristva. Takrat se je moralo podati finančno ministristvo. Ravnotak konflikt se je pojavil zdaj. Končno pa igra tudi zunanja politika veliko vlogo. Mahmud Sefket paša je namreč zastopnik nemškega vpliva v turški politiki. Še pred kratkim je bil ta vpliv velik. Toda postupimska pogodba in ruvanje Avstro-Ogrske v

Albaniji je precej škodovalo. Gotovi krogi so razočarani. In to olajšuje boj proti vojnemu ministru. Če pade, tedaj se bo s tem ojačil francosko-angleški vpliv.

Pogajanja o maroškem vprašanju med Kiderlen-Waechterjem in Cambonem so se večeraj zopet pričela. Pred osmimi tedni so se ta pogajanja začela. Edini rezultat dosedanjega pogajanja je ta, da sta se principiellno zblížali stališči obeh držav. Nadaljna pogajanja so bila spričo vladajočih razmer nemogoča; pogajanja so se prekinila in Cambon je odšel v Pariz po nadaljnih instrukcijah, dočim sta Kiderlen-Wächter in nemški državni kanceler konferirala na Wilhelmshöhe z nemškim cesarjem. Francoski poslanik Cambon je podal večeraj nemškemu državnemu tajniku pismeno formulirane predloge francoske vlade. Splošno pričakujejo, da bo nemška vlada v najkrajšem času odgovorila. Čeprav se danes ne more nič konkretnega reči, vendar se po razpoloženju v političnih krogih lahko sodi, da bodo predlogi, katere je predložil Cambon, temelj za nadaljna pogajanja, ki se bodo morda vendarle končala z uspehom. Dočim se bodo francosko-nemška pogajanja vršila mirno in skoraj gotovo tudi povoljno, se je med Francijo in Nemčijo pojavilo zaradi maroškega vprašanja ostro nasprotje. Španska namera zasedi pristanišče Ifni v Južnem Maroku je in vzbudila v francoskih političnih krogih veliko nevoljo in razburjenje, posebno zaradi tega, ker je Španija tudi v Severnem Maroku, na Rifu, začela energičnejše delovati. Španski vojni minister bo v najkrajšem času v Melili inspiciral ondotno vojaštvo. Španija ima na Rifu okoli 20.000 moč. Čeprav to francosko-špansko sporno vprašanje ne bo direktno vplivalo na francosko-nemško pogajanje, vendar je bo pa lahko zavleklo.

Blagohoten nasvet kranjskim Slomskarjem, in vsemu kranjskemu učitelstvu.

Iz učiteljskih krogov se nam piše:

V najnovejši številki »Učiteljskega Tovariša« sem čital, da ima Slomskova zveza dne 7. septembra t. l. svoj občni zbor. Pri tej priliki si

LISTEK.

Ljubezen in sovraštvo.

Povest.

(Spisal Anton Antonov.)

(Dalje.)

Vlak se je ustavil kakih petdeset korakov pred postajnim poslopjem. V nekaj minutah pa so že stali okoli naše trojice vsi zavirači, delavci, sprevozniki in nadsprevozniki z vlakovodjo na čelu.

Ko jim je Griva povedal svoj ukaz, so šli na delo, in začelo se je premikanje vozov, čula so se povelja in rezki piski lokomotive in piščalk vlakovega osobja so strogo in odločno vršili svojo nalogo. Zdelo se je, da ti naravnost in nenaravnost, ponarejeni in neponarejeni, piščalkini in človeški glasovi povečujejo že itak velik mrz tiste svetle zimske noči v mesecu prosincu.

Še nekaj časa je ostal Griva na postajnem raztirju ter gledal, kako se izvršuje njegov ukaz. Videl je, da se težka lokomotiva spretno in urno premika s tira na tir ter nemoteno pušča in jemlje zdaj ta, zdaj ono gručo praznih, ali pa naloženih vozov, videl je, da je vse osobje pridno

in se ravna natanko po njegovem naročilu.

Ko sta bila naložena voza s četrtega tira postavljena na vlak, gre Griva v pisarno.

»Izvanredno so ljudje danes pridni,« de Griva sam pri sebi in pogleda na uro. »Samo dvajset minut so rabili danes, pa so že skoraj vse naredili. Nekaterikrat pa potrebujejo za današnje delo najmanj petinštirideset minut.«

»Po teh besedah je vstopil v pisarno ter napravil, napisal in telefonično povedal, kar mu je napovedovala služba.

In spet je posvetil trenotek svoj izvoljenki.

»Sedaj že spava moje dekle ter sanja o najini ljubezni,« spregovori nehoti Griva ter se za nekaj trenotkov tako globoko zamisli, da ni opazil vstopivšega Janeza. »Ni dobro in pametno, da ne morem biti pri svojem dekletu! E, pa saj bo kmalu pisani majnik tu in z njim najina poroka.«

»Gospod, pa mene ne pozabite na svatbi,« ga vzdrami Janez iz prijetnih in sladkih misli.

»Kaj blebetate o neki svatbi?! Saj nisem govoril o svoji svatbi,« reče Griva, ki je bil skoraj v neprijetni zadregi.

»No, pa niste govorili o svoji svatbi. Nič niste rekli. Kar tako mi je prišla tista beseda na jezik,« se

hudomušno opravičuje Janez. »Pa ne zamerite, gospod!«

»Kaj bi zameril,« reče Griva ter zamahne z desnico.

»Z delom smo gotovi,« naznanja Janez ponosno, ko se je spomnil, po kaj je pravzaprav prišel v pisarno. »Vse je tako izvršeno, kakor ste Vi ukazali.«

»Me veseli, Janez. Na Vas se še še človek zanese, a s Pahorjem je velik križ. Znamenja mu ne gredo v glavo, neroden je pa tako, da se ga bog usmili.«

»Danes je bil prav priden, kakor smo bili vsi. Parkrat se je zvrnil na tla, enkrat pa bi ga bil skoraj povozil prazen voz. Večje nesreče ni doživel nocoj. Zares velikansko srečo ima ta debeluhar! Ravno, ko je bilo kolo že skoraj na njegovem debelem stegnu, pa se je voz vstavil. Jaz sem mu rekel, da bi bil on prav dobra uodvornica. Smeje je temu mojemu mnenju pritrdil.

Griva se je pristrčno smejal tem besedam, Janez pa je šel v čakalnico, kjer je zakuril peč, potem pa se zleknil po klopi.

»Tako. Sedaj mi pa daj bog dobro in hitro spanje,« spregovori Janez zadovoljno. »Samo eno uro in dvajset minut imam časa,« govori spet samemu sebi, ko je pogledal na uro ter obrnil svetilko tako, da mu ni svetila naravnost v obraz.

V tem pride v pisarno vlakovodja.

»Še deset minut, kaj ne, gospod,« spregovori debeli vlakovodja, vstopivši v pisarno.

»Da, čez deset minut je vaš pravi odhod,« mu pritrdi Griva ter podpiše vlačni zapisnik. »Tako, kadar bom dal vlaku prosto pot, pa jo mahnite spet naprej.«

»Lahko noč, gospod!«

»Lahko noč in srečno pot,« odzdravi Griva odhajajočemu vlakovodji.

Griva ni več mislil na svojo lepo in petično nevesto. Le za trenotek so bile njegove misli pri njej, ves drug čas je delal, delal in zopet delal. Le malokdaj si ga videl v službi hoditi po pisarni brez dela. Vedno je imel kaj opraviti. Zdaj je sklepal dnevne račune, zdaj pri brzojavnem aparatu, potem se je spet pogovarjal telefonično s sosednim uradnikom o zamudah tega ali onega vlaka.

Splošno mnenje vseh onih, ki so imeli službene stike z njim, je bilo, da je on zelo pedantičen uradnik. Zato mnenje se pa Griva ni prav nič brigal. Če mu je kaj takega slučajno prišlo na uho, se je navadno nasmejal, nekaterikrat pa tudi skomiznil z rameni. On je imel natanko začrtano pot, s katere ga ne bi spravil nihče.

Njemu je bilo vse življenje razdeljeno v dva dela. Prvi del je bila njegova služba, v kateri ni bil nič

drugega, kakor uradnik, ki izpolnjuje natanko svoje dolžnosti. Drugi del njegovega življenja pa bomo še lahko spoznali.

Enajst ponoči je bila takrat ura, ko se je Janez zleknil po klopi v čakalnici. Griva je izračunal blagovno težo za vlak št. 1095 ter jo naznaniti bližnji dispozijski postaji.

»Hvala lepa,« se mu zahvali brzojavni uradnik one postaje. »Pa še nekaj. Gospod Zgovoren se pripelje s prihodnjim osebnim vlakom.«

»Hvala lepa,« slednje mi je že znano,« odgovori Griva ter gre ven na postajno raztirje.

»Da, da, Zgovoren se je jel tudi ženiti. Prav ima! Zakaj bi se ne? Trideseto leto je že zginilo preko njegovih ram, in adjunkt je tudi že. Radoveden sem, kako so se imeli nocoj pri njegovi ljubeči?«

Komaj je bil skončal te besede, se že začujejo trikratni udarci električnega zvonce v treh kratkih presledkih. In ti udarci so naznanili, da kmalu privihra brzovlak. Griva gre v pisarno postaviti signal »na prostok.«

Nato si obleče dolgo suknjo ter gre spet na raztirje. Tam si je ogledal vse varnostne priprave. Vse je našel v najlepšem redu, kar ga je tako zadovoljilo, da si je nalahko zavziral neko arijo iz »Prodane neveste.«

(Dolje prihodnja.)

usojam podati Slomškarjem sledeči nasvet:

Na obnem zboru naj kranjski Slomškarji stavijo nujni predlog, ki naj se soglasno ter z burnim odobravanjem tudi sprejme in ki se glasi:

»Tovarišema Jakliču in Ravnikarju naj se za njun možati nastop v deželnem zboru, ko so bili na dnevnem redu sklepi glede šolskega nadzorstva, sklenjeni na Brezjah, podeli častna diploma. Ta diploma naj ima poleg besedila v veliki obliki sestavljeno sledečo podobo:

Na sredi bodi gnezdo. Ob robu po gnezdu bodi zapisano: Slomškova zveza. V gnezdu samem naj bodo narisani Slomškarji. Na gnezdovem robu ob desni in levi stoječ naj bosta narisana ptica udeba, po domače imenovana »smrdokavra«. Obrnjena naj bosta iz gnezda, tako da bosta z repoma lepo krila v gnezdu pohlevno čepeče Slomškarje. Izpod repa naj pa v obilni meri stresata njuno milost na mirno čakaajoč backe ter naj ponosno čvrstita: Tiho, tiho... Slomškarji naj veseli z odprtimi rokami love na njih padajočo milost.

Osnovna risba za to podobo se dobi v nekem listu ranjega Brenčelja.

Bolj pomenljive podobe za diplomu svojem vrlému predsedniku Jakliču in temu enakozaslужnemu Ravnikarju si Slomškarji pač ne morejo zbrati.

Da pa vse kranjsko učiteljstvo — brez ozira na narodnost in politični značaj, ne zaostane za Slomškarji, zbere naj se polnoštevilno v Ljubljani, seveda v »Unionu«. Tu naj se vrši skupno zborovanje. Tu naj se oglašijo najboljši govorniki in pesniki. Vsi naj v jedrnatih, prav iz sreča prihajajočih govorih ter v prenebeško lepim slavošpevih poveljujejo delovanje in nastop naših tovarišev, deželnih poslancev Jakliča in Ravnikarja v deželnem zboru, ko se je šlo za zboljšanje učiteljskih plač ter rešitev učiteljskega izrednega, gmotnega položaja. Konec zborovanja naj vsi navzoči skupno stavijo predlog, ki pa se mora prav gotovo soglasno z burnim pritrdilnim ploskanjem ter hrúščenjem in truščem, če se prav ves »Union« pretrse, sprejeti, ki se glasi:

Vse kranjsko ljudskošolsko učiteljstvo, ne oziraje se na vero, narodnost in politični značaj, sklene, četu di ni opravičeno, podeliti vrlima tovarišema Jakliču in Ravnikarju za njun trud glede zboljšanja učiteljskih plač — red, pa ne tak red, kot se dobe v predpustnem času na plesih, ampak red hlačne poteze v 25 potenci. Tega odlikovanja pa vrlima junakoma ne sme izročiti kak pooblaščenec ali odbornik, ampak vsak kranjski učitelj in učiteljica posebej, ker smo vsi deležni njune visoke milosti.

Štajersko.

Procesija za dež s takojšnjim uspehom. Tudi v Savinski dolini je vročina hudo pritiskala. Kmetje bi bili na vsak način radi imeli dež in so nanosili duhovnikom lepo svoto denarja, da naj napravijo procesijo za dež. Duhovniki so bili zadovoljni in dne 23. avgusta — mislim, da se v dnevu ne motim — so napravili zjutraj procesijo od Sv. Frančiška pod Ljubnim čez Gornji grad k Novi štifti. Med drugimi so se udeležili te procesije za dež tudi Kacičnik, župnik pri Sv. Frančišku, in kaplan Rabuza iz Gornjega grada. No, pri Novi štifti niso le molili, marveč tudi pili za »priprocesijske« novce. Pili so nemalo do šestih zvečer. Sladko ginjine se odpeljejo proti domu. Po nekem klancu navzdol so se spravili vsi na prvi del voza, ki se je prevagal in — prekučnil. Kakor dež so letela in frčala človeška telesa, med njimi tudi blagoslovljena naokrog, dokler se niso njih kosti prepričale, da je zemlja res trda in potrebna dežja. No, zadeva je postala pa tudi resna, kajti župnik Kacičnik si je eno roko v ramni ali zlomil ali izpahnil, dekanov kočijaž si je menda natrl nogo, Rabuza pa je zadobil praske po obrazu. Ko je ležal župnik Kacičnik na tleh, ga je tepel nek pijan kmet z dežnikom, misleč da se mu noče ogniti. — Dežja, saj izdatnega pa le ni bilo.

Iz Žalea. Dopsnik »Straže« — mi seveda ne mislimo na našega kaplana Schreinerja — ve toliko povedati o gnojnici, v kateri se bojda valjajo liberalci. Nam so se zdele te simpatije do gnojnice zelo sumljive, a razumeti jih nismo mogli. Morda utegne te simpatije pojasniti sledeča anekdota, ki kroži po trgu, za katero pa ne jamčimo. Nekoč sta šla kaplan Schreiner in njegov oproda župano precej pozno ponoči iz Vrbja proti Žaleu. Došla sta dva fanta. Eden od njiju je pel pesem: »Sem rajtu študirat, sem rajtu bit' far...«, katera je Schreinerjeva katoliška ušesa hudo užalila. Zgrabil je za to grešnika za ovratnik in mu proti Žaleu prav hudo izpovedoval vest zaradi takega pregrešnega nespoštovanja božjih namestnikov. Fant je molčal, ko pa

sta došla do farovške gnojnice, je kaplana zgrabil in vrge v gnojnice tako čvrsto, da se je duhteča tekočina do dna razdelila in je sedel Schreiner na suhem kakor Izraelci v Rdečem morju. — Kakor rečeno, mi za to anekdoto ne jamčimo; če je dotičnik renomiral, pa naj ga Schreiner še enkrat za ovratnik prime in poduči, da je obrekovanje po krčmah in časopisu dandanes dovoljeno le še Kristusovim služabnikom in ne katere-mukoli poljubnemu brezbožniku.

Iz Vučenice. Naša občina še uraduje — nemški! Ali bi že ne bil čas, da bi se ta madež z narodnega značaja našega trga zbrisal? Saj se daje s tem samo slab vzgled sosednim kmečkim občinam in se tudi nič ne imponira slovenskim volilcem. Občinski odbor, zgani se!

V Središču je umrla gospa Ana Kočever, posestnica. Tržani so ji priredili lep pogreb.

Drohne novice. Jesenska razstava živine, ki bi se imela vršiti dne 12. septembra v Šmihelu nad Ljubnim (Zg. Štajersko), se zaradi kuge slinavke in grintavke ne vrši. Kupcem daje pojasnila glede nakupa Zveza murskodolskih žvino-rejskih zadržug v Šmihelu (Verband der Murbodner Viehzucht-Genossenschaften in St. Michael bei Leoben). — Razpisano je mesto učiteljice na šestrazredni slovenski ljudski šoli v Središču. — Celjska narodna društva v prirede v nedeljo dne 24. septembra velik skupen zlet v Bukov žlak h Koželjevim. Natančneje poročame. — Velik požar je divjal, kakor nam poročajo iz Gomilske, v Grajski vasi. Zgorelo je 11 poslopij z vsemi letošnjimi pridelki. Požarne brambe so požar komaj omejile in za-dušile.

Koroško.

Avtomobilska nesreča. Na šent-viški cesti proti Celovcu je trčil avtomobil nekega celovskega bankirja v avtomobil nekega dunajskega tovarnarja, ki se je peljal s svojo ženo v Celovec. Dunajčan je vozil počasi, Celovečan pa je dirjal in zavozil v nasprotnika. Tovarinar in žena sta padla iz voza. Težko poškodovana so odpeljali z vozom v Celovec. Šofer je ostal nepoškodovan. Celo zadevo so naznanili sodišču.

Požar. V soboto se je vnelo v Feldkirchnu skladišče za volno, last tvrdke M. Gašpačič. Ogenj se je razširil silno hitro in preskočil tudi na bližnji kozolec trgovca Klavsa. Nevarnost je bila zelo velika, kajti zaloga volne kakor tudi kozolec sta bila zelo obložena. Ljudje so napeli vse sile ter s pomočjo požarne brambe končno ogenj omejili na omenjeni stavbi, ki sta popolnoma pogoreli. Škoda je zelo velika in presega zavarovalnino.

Nezgođe. Skozi okno drugega nadstropja je padla pri Rupertu poleg Celovca 15letna hči občinskega tajnika Ana Klavs. Poškodovana se je močno na desni nogi. — Zgorela je v beljaškem predmestju v Celovcu neka mlada deklica Marija Novak. Umivala si je lase z neko tekočino, ki jo je sestavila iz petroleja in terpentina, približala se je peči in se užgala.

Primorsko.

Nesreča na železnici. V nedeljo popoldne je povozil pri postaji Verdelj goriški vlak soprogo železniškega čuvaja, 59letno Ivano Mende, iz čuvajnice št. 119. Stroj osebnega vlaka jo je zagrabil ob strani in vrge l z vso silo v bližnji jarek. Mož je dobil ponesrečeno ženo že precej časa po nesreči. Poklical je takoj rešilno postajo in zdravnika, ki je konstatiral več težkih poškodb na telesu in močno pretresenje možganov. Odpeljali so jo v bolnico.

Kolera. V Trstu je obolela na novo za kolero sumljivimi znaki 21letna Antonija Požar. Odpeljali so jo v magdalensko bolnico. Bakteriološki preiskava še ni končana. Iz barak v Val Risano so izpustili danes zadnji dve osebi, ki sta bili pod zdravniškim nadzorstvom. Kljub temu ostanejo barake za vsak slučaj novega obolenja še do konca tega meseca pripravljene za sprejem bolnikov. Zdravstveni oddelek ministrstva za notranje zadeve razglasa z večerajšnjim dnevom, da so v Supetarski Dragi v Dalmaciji obbolele na novo tri osebe za azijsko kolero. Vsi trije so bili izročeni zdravstvenemu nadzorstvu povodom obolenja Marije in Franca Makavsja dne 28. avgusta. Oboleli 10mesčni otrok Marije Makavs, Anton, njeni šestletni sin Franc in njihov sosed kmet Anton Surlina.

Nenadna smrt. Včeraj so poklicali mestnega zdravnika hitro zapored k dvema bolnikoma in sicer k 82letnemu Jožetu Verderju in 49letni Itali Ferrigutti. V obeh slučajih sta bolnika nenadoma obolela in oba je zdravnik že mrtva našel. O vzroku smrti listi ne poročajo.

Požar v Trstu. Včeraj je nastal nenadoma ogenj v tovarni za konzerve Klink in Lauer v Barkovljah. Vnela se je najprvo na dvorišču lhta in sicer od lakre lokomotive južne železnice, ki pelje tik za neko leseno stavbo tovarne. Iz dvorišča se je razširil ogenj po celi stavbi, vendar so ga že v eni uri pogasili. Škoda znaša nekaj nad 5000 K.

Orepani tempelj. V noči od sobote na nedeljo so vdrlí neznaní tatovi skozi opuščeno židovsko pokopališče v židovski tempelj v ulici del Monte. Odprli so s silo tabernakelj in ukradli iz njega dva srebrna svečnika, vredna 500 K. Nato so izpraznili še več nabiralnikov milodarov in srečno odšli.

Iz tržaškega pristanišča. Včeraj je trčil velik čoln na vesla 300 m od obrežja v neko jadrnico in se prekučnil. Čoln, ki je vlek za sabo drug čoln, obložen z deli stroja, se je hotel umakniti nekemu motornemu čolnu, ki je vozil silno naglo. V čolnu sta bila dva mornarja iz dalmatinskega parnika »Sultan«. Oba sta priplavala na obrežje sama. Motorni čoln se za nesrečo ni zmenil in peljal hitro naprej.

Nevaren ljubimec. Kovač Ludovik Ulm, 33 let star, rojen Nemec, je imel v Trstu v ulici Torchio svojo ljubinko. Postal je ljubosumen in jo hotel nenadoma obiskati. V hiši je srečal neko Antonijo Orasch in jo vprašal po svojem dekletu. Ker mu ta ni hotela dati nobenega pojasnila, zgrabil jo je razjarjeni ljubimec, ki je bil tudi malo pijan, in jo hotel vreti skozi okno tretjega nadstropja na cesto. Orasch se mu je z vso silo branila, vendar bi jo bil surovež vrge res skozi okno, da niso prišli na pomoč sosede in policija, ki je aretirala vročerknega ljubimca.

Morski som v Reki. V Reki so vjeli ribiči v kratkem času še dva morska soma. Zadnji se je zamotal pred par dnevi v obširne mreže, ki jih imajo ribiči razpete v prvi vrsti za tunino. Vjet je silno raztresal in trgala mreže, vendar se je posrečilo ribičem, da so tega roparja zvezali z vrvmi in ga potegnili na suho, kjer je v kratkem poginil. Som je dolg 4 m 77 cm in tehtal 2000 kg.

Kako je prišlo do umora srbskega kralja Aleksandra in kraljice Drage?

V belgradskem listu »Tribuna« je jel eden izmed glavnih zarotnikov proti kralju Aleksandru in kraljici Dragi, odvetnik Aca Novaković, priobčevati svoje spomine o dogodkih, ki so imeli za posledico krvavo tragedijo v belgradskem kraljevskem dvorcu dne 11. junija 1903. I. Ker so ti memoarji vzbudili splošno zanimanje v vsi javnosti in ker o njih pišejo vsi svetovni listi, se nam zdi uместno, da podamo vsebino teh memoarov tudi našim čitateljem.

Novaković pričena svoje memoare v času, ko je bil izvršen atentat na kralja Milana.

Pravi, da je prepričan, da sta ta atentat naročila kralj Aleksander in njegova ljubica Draga, vdova Mašin, in sicer zaradi tega, ker se je kralj Milan energično protivil njihovi poroki. To svojo trditve skuša dokazati z nekaterimi značilnimi detaili, potem pa nadaljuje: Da bi odvrnil sum, da je v zvezi s ponesrečenim atentatom na svojo očeta, je kralj Aleksander hotel takoj proglasiti obsedno stanje in preki sod v Belgradu. General Atanacković je skušal kralja pregovoriti, da bi ne izvedel tega naklepa, ki bi lahko povzročil najdalekosežnejše posledice. Kralj Aleksander se je dal navidezno prepričati, v resnici pa je še isto noč podpisal ukaz glede obsednega stanja in nagle sodbe. Ta ukaz je brez dvoma povzročil Draga, kateri je bilo največ ležeče na tem, da se izbriše vsak sled, da bi bila ona in kralj Aleksander v zvezi z nameranim umorom kralja Milana.

Po proglasu obsednega stanja so bili obdolženi atentata — radikalci. Pričele so se takoj aretacije, med prvimi aretiranci pa je bil vodja radikalne stranke — Nikola Pašić. S tem je bil vsaj kolikor toliko odvrnen sum glede atentata od Aleksandra in Drage. Ko se je razburjenje v javnosti nekoliko poglelo, sta Draga in Aleksander z vso vztrajnostjo in odločnostjo jela delovati na to, da si omogočita svojo poroko.

Takrat je bil minister notranjih del Genčić. Genčić je bil nasprotnik Aleksandrovo ženitve z Drago in je bil v tem oziru neizprosno, dasi mu je kralj Aleksander obljubljal zlate gradove.

Nekoga dne je prišel Genčić ves razburjen k Novakoviću ter mu povedal, da mu je kralj Aleksander med štirimi očmi zaupal, da je njegova resna in neomajna volja, da se poroči z Drago. Dasi je Genčić obljubil, da ne bo o stvari sinil niti besedice, vendar je nemudoma brzoja-

vil kralju Milanu, ki je bival takrat v inozemstvu, ter ga pozval, naj se brez odlaganja vrne v Belgrad, da reši, kar se da rešiti.

Par dni pozneje je Draga sporočila Genčiću, da bo ob določenem času posetila Novakovićevo rodbino v vinogradu na Topčiderskem brdu. Ta prilika se je zdelala Genčiću ugodna, da se je odločil, dati Drago aretirati. O tem svojem sklepu je obvestil Novakovića ter ga obvestil, da bo njegov vinograd, čim vstopi vanj Draga, obkolilo 10 orožnikov ter Drago interniralo.

Toda zgodilo se je drugače. Ali se je Genčić dal speljati od Drage na led, ali pa je Draga izvedela za nevarnost, ki ji je grozila, skratka, Drage ni bilo v vinograd, pač pa je imela istočasno pri svoji teti s kraljem sestanek, na katerem je bilo definitivno sklenjeno, da kralj odpusti Genčića in njegove ministrske tovariše ter poveri vlado možem, ki so že v naprej obljubili, da bodo dali dovoljenje za kraljevo ženitev z Drago.

Tako se je tudi zgodilo. Genčić je vedel, kaj ga sedaj čaka — svest si je bil Draginega maščevanja, ter je pobegnil v inozemstvo. Od tu je pisal kralju Aleksandru več pisem, da bi ga še v zadnjem momentu odvrnil od ženitve z Drago. Ta pisma so bila sicer zelo — prostodušna, a zalega niso nič. Kralj je vkljub temu poročil Drago.

Poteklo je od tega že več mesecev in Genčić je mislil, da se lahko zopet vrne v domovino, zlasti ker se mu je z merodajne strani obljubilo, da se mu ne bo skrivilo niti lasu, ako se vrne v Belgrad. Toda bil je samo dva dni v Belgradu, a tretji dan je imel že policijo v hiši.

Odvedli so ga v ječo ter obtožili razžaljenja veličanstva, ki ga je baje zakrivil z onimi prostodušnimi pismi, ki jih je pisal kralju iz inozemstva o — Dragi.

V par dneh je bila preiskava in sodba gotova. »Sodniki« so napravili kratek proces ter obsodili Genčića v sedemletno težko ječo, — seveda brez apelacije. Še istega dne je bil Genčić v okovih odveden v ječo v Požarevac.

Novaković zaključuje ta del svojih memoarjev tako — le: »Taki sodniki, ničvedni svetovalci, ki so kralja Aleksandra zapeljevali k takim in sličnim zločinom, ti so podpisali smrtno obsodo kralju Aleksandru in njegovi Dragi. Ti ljudje, ti ničvedni svetovalci in brezvestni sodniki so pravi morilci njegovi in povzročitelji konca dinastije Obrenović.«

(Dalje prihodnjik.)

Dnevne vesti.

+ Zmaga v Ložu. Občinske volitve v Ložu so se končale s popolno zmago narodno-napredne stranke. V občinski odbor je prišlo le par brezpomembnih klerikalcev. Generali črne vojske kakor I. Turk, gostilničar I. Hlabše in župnikov brat Zabukovec so v vseh treh razredih propadli. V nedeljo zjutraj so ti možakarji še ošabno trkali na svoje junake prsi: mi in mi in samo mi!

A prišlo se popoldanske ure in prišli so zavedni Ložanji z glasovnicami v rokah in vse bolj je zatonevalo klerikalno solnce, kajti Ložanji se oddali svoje glasove ljudskim kandidatom, to je kandidatom narodno - napredne stranke. Izvoljeni so večinoma mladi odborniki. Klerikalni hujskači premišlujejo sedaj o svoji žalostni usodi. Ivan Hlabše je bil že popolnoma gotov, da bo županoval Ložanom in šikaniral liberalce, ki jih je čedalje več v Ložu, in delal je že lepe načrte za prihodnost in pil na medvedovo kožo. Misli je, ko doseže župansko čast, da bo hitro odpravil naklado na pivo in na žganje in tako sebi prihranil na leto par sto kronic.

Jakob Zabukovec, ta duševni velikan, je pa upal, da postane prvi svetovalec, kar je tudi lepo in častno, in je agitiral kar se je dalo. Sedaj pa tak poraz! To so posledice, če se v slepi strankarski strasti strune preveč napenjajo. Sedaj imajo propadli klerikalni generali dolga tri leta čas premišljati, kako so jo zavozili in ker bodo še prej deželnozbornske volitve, jim odide še pričakovano plačilo. — Lepi uspeh pri občinskih volitvah v Ložu kaže, kaj se da tudi po novem volilnem redu doseči. Treba je le eloznosti in vztrajnosti in samozave-sti, treba je le dobre volje in delavnosti pa spoznanja, da je vsak dolžan se za stranko žrtvovati in zanjo delati, ne pa se zanašati drug na drugega in se med seboj pripraviti. Žalibog, da bodo v novem občinskem oborlu napredne trdnjave Lož pogrešale gospoda Gregorja Laha in Ivana Mlakarja (69). Oba sta valed starosti kandidaturu odklonila. Bila sta v občinskem odboru 40 let, vsakemu dobra svetovalec in neumorna delavca za blagor občine in občanov. Delala sta občini čast kot zastopnika Loža in bila sta pones narodno - na-

predni stranki. Zavednim Ložanom, ki so pri sedanjih občinskih volitvah tako krepko odbili naval črne armade, pa čast in priznanje. Le krepko in neustrašeno naprej z geslom: Lož je bil napreden in mora tudi ostati napreden.

+ Razmere v ljubljanski deželni bolnišnici. Zgodila se je nesreča. G. Viktor grof Lichtenberg je snail revolver in se je pri tej priliki težko ranil. Revolver se je namreč sprožil in krogla mu je šla menda skozi jetra in ledice. Prenesli so ga v deželno bolnišnico, da bi tam kroglo izrezali. Zdaj kroži po ljubljani govorica, ki postavlja v deželni bolnišnici vladajoče razmere v jako čudno luč. Govori se, da grofa Lichtenberga ne morejo operirati in da ga bodo operirali šele čez nekaj dni, ker je v Röntgenovem aparatu nekaj polomljeno in je treba čakati, da pride najbrže z Dunaja nadomestilo za polomljeni del aparata. Ker s sedanjimi vodilnimi krogi deželne bolnišnice nimamo nobenega stika, ne moremo kontrolirati, koliko je na tej govorici resnice. Če je pa resnično, kar se govori, potem je to pač dokaz, da vladajo v deželni bolnišnici jako žalostne razmere. Polomljeni aparati v bolnišnici — to je nekaj posebnega! Še lepše pa je to, da mora zdaj grof Lichtenberg čakati operacije in trpeti hude bolečine, ker je Röntgenov aparat polomljen, dasi v bolnici vis-a-vis posluje dr. Šlajmer, ki ima čisto gotovo dober Röntgenov aparat. Dr. Šlajmer sicer nima nobenega vzroka, izkazoval deželni bolnišnici usluge, ali dr. Šlajmer ni samo znamenit zdravnik, nego tudi pravi človekoljub in bi gotovo bolniškemu vodstvu posodil svoj aparat, če bi bil naprošen. A kakor se kaže, puste v bolnišnici rajše trpeti bolnika s težko rano, kakor da bi stopili pred dr. Šlajmerja. Zabeležili smo to govorico, ker pomeni velik škandal, če je resnica; če pa govore ljudje kaj neresničnega, naj to bolniško vodstvo javno pojasni.

+ »Gospodarska zveza« in resnica. Koliko je dati na zatrdila »Gospodarske zveze«, da ne kupuje več sena, dokazuje ta - le slučaj: Preteklo nedeljo je hodil po kmetih v okolici Rovt Gašpar Jelovešek, posestnik in gostilničar v Petkovcu ter kupoval seno za »Gospodarsko zvezo«. Ali ni res, gospoda pri »Gospodarski zvezi«? Ta slučaj nam izpričuje, da lažejo klerikalci kakor cigani in da se brigajo za blagor kmetkega ljudstva toliko kakor za lanski sneg. Dasi je splošno priznано in dokazano, da se je v deželi bati občutnega pomanjkanja krme, vendar zapeljuje »Gospodarska zveza« z največjo hladnokrvnostjo kmeta, da prodaja lahkomišno svoje seno, ki ga bo pozimi morda še krvavo rabil, ali pa ga vsaj pozimi neprimerno dražje prodal, kakor sedaj. In takšen zavod, ki spravlja iz zgolj samopašnih namenov in radi tujih koristi domačega kmeta v nesrečo, dobiva deželno podporo! Toda temu se pri današnjih razmerah, v katerih odločuje samo klerikalna korupcija, končno ni čuditi, čuditi se je le temu, da takšno početje, ki lahko postane usodopolno za vso deželo, mirno trpi naša deželna vlada. Ali se gospodje pri deželni vladi čisto nič ne zavedajo svojih dolžnosti nasproti ljudstvu?

+ Tridesetletni službeni jubilej praznujejo dne 11. septembra v Ljubljani: Anton Funtek, c. k. profesor v Ljubljani, Josip Schmoranz, c. k. profesor v Mariboru, nadučitelj Juri Erker v Koprivniku, Juri Erker v Srednji vasi, Josip Klemenčič v Galiciji, Henrik Paterstner v Senožečah, Ivan Wittreich v Čermošnicah in učitelj Jakob Furlan, Fran Gale in Luka Jelenc na I. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani.

+ Iz ljudsko - šolske službe. Provizorični učitelj v Krškem Martin Sterk je imenovan za provizoričnega učitelja na štirirazredni ljudski šoli v Radečah; Marija Podlogar pa za provizorično učiteljico na dvorazredni ljudski šoli v Svibnem. Provizorična učiteljica v Grahovem Gabri-jela Ažman je imenovana za provizorično učiteljico na štirirazredni ljudski šoli v Iški vasi; Pavel Podobnikar pa za provizoričnega učitelja na trirazredni ljudski šoli v Planini.

+ Imenovanje. Profesor na tukajšnji realki Karel Schrantzer je imenovan za ravnatelja na učiteljsku v Celovcu.

— Cvetlični dan v prid dijaškemu podpornemu društvu »Radogoj« se vrši dne 24. septembra. Da se izvedejo vse potrebne priprave za to akcijo, se je konstituiral damski odbor pod načelstvom gospe Franje dr. Tavčarjeve. Ta odbor se obrača do vseh narodnih Slovencev, gospe in gospodičen, s prošnjo, da se v najkrajšem času prijavijo za sodelovanje. — Vsaka sodelujoča dama se obveže, prispevati 200 cvetlic, svežih ali izdelanih iz svilnatga papirja. Organizirani se namerava prodaja cvetlice dne 24. septembra tako, da gospe vodijo cvetlične zaloge za posamezne ulice, v katerih bodo prideljevali jim gospodične razprodajale cvetke. Vsi

dopisi in prijave naj se naslavljaajo na odbor za cvetlični dan v Ljubljani.

P. n. abonement lož in sedečev v deželni gledališki se naznanja, da sprejema vsa naročila ga. Amalija Česar, trafikantka v Selenburgovi ulici, oziroma blagajništvo v gledališki pisarni vsak dan ob 5. popoldne dalje. — Ker se prične letošnja sezona s 16. septembrom, naj se zglasijo reflektanti na abonement, čim prej, da bo moč ozirati se na njihove želje.

Zaušnica. Poroča se nam iz tukajšnje topničarske vojašnice, da je dobil pretekli teden neki prostak od svojega predpostavljene, nekega »feuerwerkerja«, tako zaušnico, da se mu je kri vtila iz ušesa in da je mož zdej tako oglušil, da ne sliši niti stenske ure več. Mož je slučajno pozabil prinesiti, kakor mu je bilo ukazano, neko vrečo. — Ali misli vojaška oblast, da dovoljuje ljudski zastopniki vojske zato, da jih potem v službi telesno pohabijo?

— **Na c. kr. učiteljsku v Ljubljani** je razpisana supletura za prirodopis (glavni predmet), fizika in matematika (stranska predmeta) s slovenskim in nemškim, učnim jezikom. Supletura je določena za I. tečaj. — Prošnja se mora vložiti do 9. septembra pri ravnateljstvu c. kr. učiteljske v Ljubljani.

— **Prvi jugoslovanski sestanek** za operativno medično bo dne 18., 19. in 20. septembra v Belgradu. Naznanjenih je 78 predavanj in demonstracij. Predavatelji so najodličnejši jugoslovanski zdravniki, med njimi tudi dr. Slajmer. Član sestanka mora biti vsak zdravnik, ki plača člansko pristojbino 20 K. Predavanja in obravnave se bodo natisnile v posebni knjigi, ki jo dobi vsak član. Kdor si želi zagotoviti stanovanje v Belgradu, naj se obrne na adresu »V. Subotić, Belgrad, Simina ulica 31«, ali pa naravnost na kak belgradski hotel: (Grand Hotel, Moskva, Pariz, Kasina, Imperijal, Srbski kralj, Srbska krona).

— **Perice** se pritožujejo zaradi prostora, ki jim ga je odkazala sedanja klerikalno-nemška mestna uprava. Ker je Ljubljana imela občinski svet, je ta na občno zadovoljnost ljubljanskega prebivalstva, kakor tudi perice, našel prav pripraven prostor za perice, namreč Turkovo skladišče. Sedaj, ko nimamo občinskega sveta, je pa mestna uprava pregnala perice notri doli v jamo poleg prisilne delavnice, kjer stoji mestna šupa. Perice imajo sedaj v mesto skoro ravno tako daleč, kakor iz Štepanje vasi. Ker je to skrajno neugodno, je pač želeli, da se za perice dobi primernejši prostor.

— **Vojaške vaje.** Z večerajšnjim dnem so se začeli korni manevri in danes je »sovražnik« — to so rdeči — brez boja zavzel Ljubljano. Že mnogo let ni šlo toliko vojaštva po ljubljanskih ulicah, kakor danes dopoldne. Vse vrste vojaštva so zastopane. »Rdeči« so ostali v Ljubljani in v najbližji okolici. Na Gradu je nastanjen cel polk. Na Dolenjskem zbrano vojaštvo pod poveljstvom ljubljanskega divizionarja bo poskusilo osvoboditi Ljubljano in »rdečim« iztrgati mesto iz rok in se bo torej unela jutri ali pojutrašnjim velika »bitka«. Vojaštva je letos ogromno mnogo na Kranjskem in ob sebi je umevno, da bodo pustili mnogo denarja tu. Ob sebi je pa tudi umevno, da bodo porabili ogromno mnogo živila, kar bodo ubogi konsumentje še prav bridko občutili.

— **»Ljubljano osvajajo.«** Že večeraj so hodili po našem mestu »Avstrijci« in »sovražniki« z belimi in rdečimi trakovi na čepih, danes pa koraka skozi mesto v okolico polk za polkom. Moštvo je videti sicer izmučeno, a še zelo dobro koraka »v rut«. Toliko vojaštva naša okolica že dolgo časa ni videla, baje ga je do 40 tisoč. Ko bodo čez dva dni Ljubljano »osvojili«, bodo pa fantje veselo zapeli: »O zdaj gremo, o zdaj gremo...« in gotovo je, da marsikoga res ne bo več nazaj.

— **Jubilej ljubljanske cestne električne železnice.** Ljubljanska električna cestna železnica je bila zgrajena v letih 1900—1901 od tvrdke Siemens in Halske in je bila odprta za promet dne 6. septembra 1901. Tir te železnice znaša 0,6% vsega električno-železničnega tirnega omrežja v Avstriji. Tekom prvih desetih let so v Ljubljani prevozili motorski vozovi 42 milijonov km. Promet je znašal 10 milijonov ljudi, od katerih je imelo 3/4 milijona prosto vožnjo. Povprečno odpade na 2 kilometra vožnje 5 oseb.

— **Nov brzovlak.** Od 3. do 18. septembra t. l. vozi na progi Ljubljana-Dunaj brzovlak št. 1a in št. 2a, odhod iz Ljubljane ob 10. uri 45 min. dopoldne, prihod v Ljubljano ob 5. uri 21 min. popoldne.

— **Umrl je v noči od nedelje na ponedeljek** po dolgi in mučni boleznici v Temešvaru c. in kr. podpolkovnik pri 29. pešpolku naš rojak gospod

Martin Gantar, rojen v Žireh, star še le 56 let. Lahka mu tuja zemlja!

»Bob« ali žegnanje v Kamniški Bistrici se tudi letos vrši na vsestransko željo domačinov in mnogobrojnih obiskovalcev priljubljene Bistrice, toda ne ob zaključku, temveč na praznik Malega Šmarna, dne 8. septembra. V slučaju neugodnega vremena se veselica preloži na poznejši čas. Dopoldne ob pol 11. mašuje v ondodni kapelici gosp. prof. Janko Mlakar, popoldne se vrši planinska veselica, pri kateri sodelujeta iz prijaznosti obče znano pevsko društvo »Lira« z izbranimi pevskimi programom in pa oddelek kamniške mestne godbe. Glede pristne domače kapljice in okusnih gorkih in mrzlih jedil bo najboljše preskrbljeno, tudi običajnega »boba« ne bo manjkalo. Vrle planinke in planinci ter prijatelji divne Bistrice in kamniških planin, na svidenje pri »bobu«!

Vojak utonil. V nedeljo, dne 3. septembra so imeli vojaki v Poljanski dolini počitek. Eden vojakov, doma s Štajerskega, se je šel kopat, da si ni znal plavati. Nesreča je hotela, da se je kopal na edinem nevarnem kraju imenovanem Orje pri Poljanah. Izginil je pod vodo. Čez pol ure ga je neki častnik potegnil mrtvega iz vode.

Goriški gledališki igralci priredijo dne 8. septembra t. l. v Mojstrani na Gorenjskem v hotelu »Triglav« »Variété« predstavo z zelo zanimivim sporedom. Na to srečno idejo je prišla Ciril - Metodova podružnica v Brdih na Goriškem. V obmejnem mestu Korminu je Ciril - Metodova šola. Malo komu so znane razmere, v katerih se nahaja ta šola, največji trn seveda je ta šola Italijanom, kateri gledajo na vse načine, da bi jo uničili in s tem pokazali, da je Krmin izključno italijanski. Njih želja se ne bo nikoli uresničila, ker dobe se še vedno ljudje, kateri bodo znali to slovensko trdnjavo ob meji braniti. Najboljša branilnica pa ji je Ciril - Metodova podružnica za Brde. Njeni člani povsod nabirajo prispevke, a zdelo se jim je premalo, nabirati samo doma, sklenili so, nabirati tudi po drugih krajih. Zbrali so si narodno Gorenjsko in prirede v Mojstrani s pomočjo drugih igralcev predstavo v prid Ciril - Metodovi šoli v Krmnu. Nastopili bodo Goričnom dobro znani režiser goriških diletantov — Šalko — Skrabar, — nastopila bo tudi gospica Skrabarjeva, katero bo ravnokar prišla iz gledališke šole na Dunaju. Seveda ne bo manjkala tudi po Goriškem znani komik Rado Turek in še tudi drugi igralci. Radi tega upamo, da ne bo nihče zamudil te prilike in posetil to predstavo, katera se prične ob 7. zvečer.

Škofovi gozdi v plamenu. Okoli 20. avgusta so začeli goreti pod Vežo v občini Luče na Štajerskem gozdi škofa Bonaventure. Požar se je vedno bolj razširjal in je gorel gozd skoraj teden dni. Klicali so ljudi iz Solčave, Luč in Ljubnega, toda ljudje so se branili iti gasiti, ker prav nič ne marajo škofa, ki jim je letos takoj po državnozborni volitvi strahovito podražil pašo, košnjo in vsako uporabo njegovega sveta. Ljudje so rekli, da škofovih gozdov itak ni škoda, ker drugi tako nič nimajo od njih, škofu pa se ne dela nobena škoda, saj radi tega tudi enega ocvirka ne bo manj pojedel na štrkljih. Tako je torej naš škof priljubljen pri ljudih, ki ga poznajo in vedo, kdo dela draginjo. Pripoveduje se tudi, da je zagledal škofov gozdar z daljnogledom iz ene planine v drugo človeka, ki je iz gozda stopil in na več krajih nalašč zažgal pokvečeno nizko borovje, listje in travo, potem pa je zopet izginil v gozdu. Ta človek je bil po obrazu namazan s sajami in povsem našemljen ter oblečen v žensko krilo. Če tudi to morda ni res, pa je preznačilno za velikega cerkvenega kneza, ki žanje tako sovraštvo. Gotovo ni nikoli sejal ljubezni.

Vuzenica. Slavno uredništvo! Ker se je neka oseba izrazila precej jasno, da nimam drugega dela (o tem in drugem se pomenimo o priliki ustmeno) kakor »take« neumnosti po časnih pisati (torej svoj materni jezik spoštovati in ga braniti, je neumnost!!), ter vidoma le mene sumniči kot poročevalca dopisa »iz Vuzenice«, ki je izšel v št. 198 Vašega cenj. lista, prosim slavno uredništvo, da izjavi, če sem res jaz dopisnik dotičnih vrstic. Z odličnim spoštovanjem — Ivan Mravljak. (Op. uredn.: Potrjujemo, da niste pisec dotičnega dopisa.)

Pokradene dragocenosti v Opatiji. Včeraj so bili v Opatiji ukradeni dvojnati unani s tremi briljanti, ovratna verižica s sedemvrstnimi biseri, poročni prstan z napisom, trije prstani z briljanti, ovratna verižica z briljanti in biseri, platin - ovratna verižica, broža s 75 briljanti, ovratnična igla z biseri in srebrni brvski nož (Rasiermaschine). Prodajalec naj se takoj izroči prvemu varnostnemu oblastvu!

Dva halona sta v nedeljo okoli 6. zvečer plovila v smeri proti Rožniku. Bila sta tako visoko, da so s prostim očesom ni moglo opaziti ljudi v čolnu. Ker so tu sedaj vojaške vaje, so nekateri skleпали, da sta zrakoplova vojaška, drugi pa so menili, da sta prišla vaje ogledovat Italijana. Zrakoplovci pa niso vrgli radovednemu nobenega pisma, vsled česar bodo ugibali zagonetko še nadalje.

Starl znanec. Pri nekem slikarskem mojstru pri Zidanem mostu je nekaj časa delal leta 1889 na Glincah rojeni ter na Vič pristojni slaboglasni ter policiji dobro znani Fran Kržmanec, kjer je ukradel tri ščetke, vredne 30 K in jo odkuril v Ljubljano. Ko je policija o tem zaznala, ga je izsledila in aretirala. Kržmanec je bil že večkrat predkaznovan in je imel tudi za mesto prepovedan povratek. Oddali so ga sodišču.

S cest. Včeraj popoldne je pripeljal po Selenburgovi ulici z avtomobilom nek častnik. Ko pride do pošte, se mu je hotel tam stoječi postrešček umakniti in ga je med tem, ko je skočil čez cesto, »ham, ham, ham« zadel in podrl, pri čemur se je postrešček lahko telesno poškodoval ter si strgal hlače. Častnik je vozil v predpisani hitrosti.

Nesreča. Ko je šel včeraj po Poljanski cesti krojač Ferdinand Gestrin, je padel ter si zlomil desno nogo, nakar so ga prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Izgubil je učenec Fran Belič bankovec za 20 K. — V nedeljo je bila v Medvodah izgubljena zlata igla s polmesecem, v katerem je bilo vdelenih 9 briljantov, na sredi je pa belkast biser. Tudi zagona je zlata. Pošteni najditelj naj jo odda proti najdenini na magistratu.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je izročil trnovski župnik gosp. Ivan Verhovnik 10 K, mesto venca na krsto umrlemu prijatelju gosp. Simonu Treotu. Hvala!

Ciril - Metodove podružnice veselice v Štepanji vasi, ki bi se morala vsrčiti že julija meseca, a je bila preložena radi slabega vremena, se je vršila v nedeljo pri Anžici (Soršu) v Štepanji vasi. Lep senčnat vrt je kmalu napolnilo množestvo občanov, ki se je pohitelo iz Ljubljane in okolice, da se nekoliko pozabava ter da položi svoj obol domu na oltar. — Gostilničar je postregel posetnike z izborno pijačo in okusnimi jedili, vrle Štepanjke so pridno prodajale evetke in srečke. Svojo srečo si lahko poskusil na kegljišču, kjer si lahko za mali denar dobil lep dobiček. Plesateljci so se sukali v posebni dvorani, kratko rečeno, zabave je bilo dovolj. Se pozno v noč je bilo živahno na vrtu. Veselica je v vsakem oziru izpala kar najbolje, in Ciril - Metodova družba dobi zopet lepo vsoto kronic.

Društvena naznanila.

Občni zbor akad. fer. društva »Sava« se vrši v četrtek, dne 7. septembra ob 8. zvečer v restavraciji »Narodnega doma« v Ljubljani. — Z občnim zborom je združen starejšinski sestanek, na kar opozarjamo vse gg. starejšine. Priti je v polnem couleurnu. — Prihodnji dan, t. j. dne 8. septembra dopoldne ob pol 10. pa se prične v ljubljanskem »Narodnem domu« skupščina »Organizacije svobodnodelnega narodno-naprednega dijaštva«, na katero vabimo vse svoje dijaštvo.

Razne stvari.

Kolera. Sanitetni departement notranjega ministrstva poroča, da so konstatirali pri Sv. Petru na otoku Rabinov slučaj kolere. Iz tovarne za lim v Budimpešti je 46 delavcev pod karanteno. Tudi posetniki ne smejo zapustiti tovarne. V neki poletni restavraciji v Budimpešti je zbolel z znaki kolere igralec Karel Riesner; drugi godci so izginili. Najnovejši slučaj kolere so se zgodili, ker so ljudje pili vodo iz Donave. Karel Riesner je umrl in so dognali, da je umrl za pravo kolero. Na nekem vlečnem parniku v Budimpešti je zbolel za kolero krmilar Anton Riegler. Ladjo so desinficirali, moštvo pa izolirali. — Iz Stuttgarta poročajo, da je tam zbolelo v Moltkovi vojašnici 156 vojakov pešpolka Cesar Friderik. Sumijo, da gre za kolero. Vojašnico so zaprli in desinficirali.

Proces proti lekarnarju Matoušku. V soboto se je začel v Budimpešti proces proti lekarnarju Matoušku, ki je 7. avgusta napadel hrvaškega bana Tomašiča in ga pretepel. Obtoženca so pripeljali iz Zagreba, kjer je bil v preiskovalnem zaporu, v Budimpešto in se je moral voziti iz Zagreba v Budimpešto uklenjen med dvema orožnikoma. Navprašanje, zakaj je v zaporu, je odgovoril obtoženec,

da je 21. julija pisal banu grozilno pismo. Rekel je, da ga je ban oropal vsega premoženja in ga tudi udaril. Sodnik: »Zakaj ste napadli bana?« Obtoženec: Ker je uničil mene in mojo rodino s tem, da mi je odtegnil pravico imeti svojo lekarno. Zasišli so nato sekcijskega šefa Havraka, ki je obtoženca dosledno imenoval neki individij proti čemur pa je Matouška protestiral. Havrak: Ščitite me, prosim, proti medklicom obtoženca! Sodnik: Če ne prenehate z medklici, vas dam takoj zopet ukeniti. Državni pravdnik je zahteval, da kaznujejo Matouška zaradi lahke telesne poškodbe, zagovornik Dezider Polonyi pa zavrača trditve, da bi bil Matouška bana ranil in vidi v njegovem dejanju samo razžaljenje časti. Okrajni sodnik je sklenil nato zdravniške izvide predložiti sodnozdravniškemu senatu ter je poslal obtoženca ukenjenega zopet v Zagreb, od koder ga pripeljejo k ponovni obravnavi zopet ukenjenega v Budimpešto. To se je zgodilo v Budimpešti in ne morda, kakor so si čitatelji gotovo mislili, kje med Culukafri.

Monna Lisa. Pri policiji v Parizu se je zglasil predvčerajšnem natak Gueneschat, ki je rekel, da ve za onega, ki je ukradel Monno Liso, njegovega imena pa da ne more imenovati, ker mu je storil tat že velike dobrote. Oni človek, ki je dal ukrasti znamenito sliko, ima sadistična nagnjenja in se je v sliko strastno zaljubil. Natak je nadalje povedal, da je videl sliko in da je oni neznanec partijo pri z nožem razrezal najbrže v trenutku sadističnega napada. Obljubil je tudi, da za plačilo 200.000 frankov sliko zopet ukrade in jo prinese v Luvr nazaj. Policija pa je mnenja, da je Gueneschat slaboumen ker je že večkrat pri policiji izpovedal o velikih zločinih in so se njegove izpovedi pozneje izkazale kot neresnične. Kljub temu pa nadzira policija stanovanje ruskega barona Bazila S., ki stanuje že leta v ulici Cambon in je na glasu kot ekscentričen človek. — »Journal« pravi, da so na balu Tabarin aretirali proti jutri nekega distingviranega tujca, o katerem mislijo, da je ukradel sliko. Pozneje se je izkazalo, da je šlo v tem slučaju za pijanega gospoda. — »Petit Parisien« pripoveduje, da se je vršil predvčerajšnem v justični palači tajnstven razgovor med preiskovalnim sodnikom in nekim uradnikom iz Luora in da je pričakovati v kratkem senzacionalnega preokreta. Aretirali bodo baje nekega človeka, ki je bil že izpovednik na sumu, da je sliko ukradel. Najbolj zanesljiv je baje sled, ki ga je našel »Petit Parisien« in uredništvo je stopilo že v stik z onim, ki je bil prvi povedal o tatvini.

Draginja. V IX. okraju na Dunaju so imeli včeraj zelo dobro obiskan protesten šhod zaradi neznosne draginje. — Za drugo polovico t. m. nameravajo sklicati na Dunaj župane mest, ki se bodo posvetovali zlasti v draginji. Seveda to pot Ljubljana tudi ne bo zastopala in to samo zaradi neprimerne brezvestnosti naših klerikalcev. — Gibanje proti draginji v industrijskih okrožjih v Belgiji je zavzelo take dimenzije, da ljudje bojkotirajo deželne pridelke, ki jih prinašajo na trg prekupčevalci. Vseled tega so ustavili mesarji klanje, gospodinjje pa nameravajo priti iz cele Belgije v sredo v Bruselj, da tam demonstrirajo. Župani iz industrijskih okrožij zahtevajo od vlade, da razveljavi carino na živila.

Richterjeva fantazija. Richter pravi, da je na desnem ušesu gluh ter pripoveduje, da se je to zgodilo na ta način. Hotel je nekoč poslušati, kaj govorijo roparji (seveda bi bil dosti razumljivo, ko je celo svoj materni jezik pozabil). Ko so to roparji zapazili, so ga prijeli, eden ga je držal za glavo, drugi ga je pritiskal ob skalo, tretji pa je privlekel trobento in mu tako dolgo trobil v uho, da je oglušil. Potem so mu zagrozili, da ga oglušijo še na drugem ušesu, če bi poskušal še enkrat poslušati kaj govorijo. Pričakovati je, da bo Richter povedal še več takih Münchhausenijad.

Nesreča v gorah. Kakor poroča neka korespondenca, se je ponesrečila na planini Rax 17letna Mici Steiner iz Murzschlaga.

Stokronski falzifikati. Kakor znano so se pojavili pred kratkim v prometu izborna narejena, stokronski falzifikati. Praška filijalka Avstro-ogrske banke je sedaj zasledila tak falzifikat. Policija je razpisala premije v znesku 5000 K za one, ki bi pripomogli s svojimi izpovedmi, da najdejo ponarejalce. Premije bo razdelila policija po lastnem preudarku in proti načinu razdelitve ni pravnege pota.

Telefonska in brzjavna poročila.

Klerikalni teden na Dunaju. Dunaj, 5. septembra. Tu se je začel danes takozvani klerikalni socialno-politični teden, ki ga je otvoril dedni grof Trautmannsdorff in dunajski podžupan Porzer.

Oče in mati zlorabljala sina.

Dunaj 5. septembra. V 20. okraju so aretirali danes nekega Ivana Kučba zaradi navedenih zločinov, ki jih je izvršil na svojem 13letnem sinu. Zapri so tudi njegovo ženo, ker je tudi ona seksualno občevala s svojim sinom.

Novi vojni minister.

Budimpešta, 5. septembra. Kakor poročajo nekateri listi, je določen za naslednika vojnega ministra Schönaicha poveljnik XV. armadnega zbora, general konjenice Auffenberg. Oficijalne potrditve te vesti ni mogoče dobiti.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 5. sept. V ogrskohrvaškem državnem zboru je prišla danes na vrsto tudi peticijskega poljedelskega društva, ki se izreka proti uvozu argentinskega mesa. Sicer so napolnila sejo poimenska glasovanja.

Konference v Budimpešti.

Budimpešta, 5. sept. Avstrijski ministrski predsednik Gautsch je imel danes dopoldan ob četrta na 10 dnevno konferenco s Khuenom. Casopisi poročajo, da je prišlo na razgovor tudi zopetno posvetovanje o mesnem vprašanju. Na Ogrskem upajo, da bo Avstrija ugodila ogrskim željam. Nato je obiskal Gautsch še domobransko in justično ministrstvo.

Budimpešta, 5. sept. V budimpeštanskih političnih krogih zahtevajo, da dela min. predsednik Gautsch na to, da se reši mesno vprašanje še pred sestankom avstrijskega državnega zbora s Khuenom se je posvetoval nadalje o parlamentarnem kalendarju ter sta oba določila, da se bodo delegacije sestale samo h kratkemu zasedanju meseca decembra, da rešijo budgetni provizorij. Ob 2. pop. se je Gautsch odpeljal zopet na Dunaj.

Železničarji.

Lvov 5. septembra. Snoči so imeli železniški uradniki izreden občni zbor, na katerem so stavili zaradi draginje iste zahteve kakor železničarji v Pragi in na Dunaju.

Kolera.

Praga, 5. sept. V Benešovu so konstatirali, da je zbolela neka privatna uradnica za pravo kolero.

Budimpešta, 5. sept. Včeraj popoldan se je zgodil tu nov slučaj kolere v električni cestni železnici.

Carigrad, 5. sept. Zaradi nevarnosti kolere so bili vojaški manevri v okolici Janine odpovedani.

Atentat v kaznilnici.

Petrograd, 5. sept. V mestu Serentui je izvršil nekdo atentat na vodjo ondodne ječe Visockega. Neznani atentator je 2 krat ustrelil na njega in ga težko ranil. Visocki je bil znan, kot zelo strog zlasti nasproti političnim zločincem, ki jih je dal celo tepsti. Zaradi njega je izvršil lansko leto tudi Plehve Sasanov samomor in že dolgo so pričakovali, da izbruhne v kaznilnici revolta ali pa da usmrte ravnatelj. —

Mesarska vojna.

Bruselj 5. septembra. V Bruslju so mesarji ustavili klanje živine in hoteli prisiliti tudi druge mesarje, da ne koljejo. Prišlo je do boja z orožništvom. Ranjenih je 10 mesarjev.

Hmelj.

Norimberg, 5. sept. Ker se kupci nemenoma vzdržujejo, zelo mirno, cene slabe.

Run na nemško hranilnico.

Stettin, 5. sept. Vsled vesti o Maroku so v Stettinu uprizorili pravi run na tamonjši hranilnico. Policija je morala intervenirati.

Potovanje nemškega cesarja.

Carigrad, 5. sept. Nemški cesar, cesarica in prestolonaslednik obiščejo baje prihodnjo spomlad sultana v Carigradu. To vest prinaša z vlado v zvezi stoječi list »Sabah«.

Delavska stavka.

Lizbona, 5. sept. Tu je izbruhnila splošno delavska stavka.

Perzija.

Teheran, 5. sept. Vojska bivšega šaha Mohamed Alija stoji pod poveljstvom Danleha 45 km od Teherana. Vladne čete so šle vojski nasproti in je pričakovati v par dneh hudih bojov.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Rasto Pastoslemšek.

Meteorološko poročilo.

septem.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	vetri	nebo
4.	2. pop.	737,5	30,2	slab jug	brezoblak
5.	9. z.	737,5	22,5	sl. sever	del oblak.
5.	7. z.	739,7	10,2	sl. svzh.	soparno

Sednja večerajnja temperatura 21,6°, norm. 16,4°. Padavina v 24 urah 0,0 mm.

Dne 5. septembra 1911.

Termin.

Pšenica za oktober 1911. . . za 50 kg 10-83
Pšenica za april 1912. . . za 50 kg 10-86
Rž za oktober 1911. . . za 50 kg 9-27
Koruzna za maj 1912. . . za 50 kg 8-34
Oves za oktober 1911. . . za 50 kg 8-59

=====

Serravallo^{vo}

železnato Kina-vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepeča živce, pogloblja kri in je

rekonvalescentom

in mlekovnim

zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

„Izborni okus.“

Večkrat odlikovano.

„Nad 7000 zdravniških spritoval.“

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj

TRST-Barkovlje.

=====

Meteorološko poročilo.

Vrtna nad morjem 366-2. Srednji račni tlak 30-76 mm

septem.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	vetovi	Nebo
---------	----------------	-----------------------	-----------------	--------	------

4. 8. pop. 737-5 30-2 slab jug brezoblč.

5. 9. zv. 737-5 22-5 sl. sever del oblak.

5. 7. zj. 739-7 16-2 sl. svzh. soparno

Srednja včerašnja temperatura 21-6°, norm. 16-4°. Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Najboljše odvajalno sredstvo proti infekcijskim boleznim, težkočam v želodcu in spodnjem delu telesa ter kot osvežilna pijača z vodo ali slatinami zredčena, izvrstno služi.

KONJAKI

Gróf Keglevich István utóda

(Grafo Stefana Keglevicha nasl.)

Promotor,

ti konjaki so bili v tuzemstvu in inozemstvu odlikovani izključno s častnimi diplomami in se dobivajo povsod. 2807

=====

GOSTILNA „HOTEL VEGA“

3009 Spod. Šiška pri Ljubljani

se takoj odda v najem ali pa na račun

Vpraša se osebno pri lastniku

Antonu Maver v hotelu ali Metelkovi ulici št. 19 v Ljubljani.

Zanesljiv, samski 3020

=====

vrtnar

se sprejme takoj.

Plača po dogovoru. — Ponudbe na

Leop. Jonko, Bevec, Primorsko.

Prostovoljno se prodaja

hiša

v Florijanski ulici

na jako ugodnem prostoru (vogalu.)

Stavbišče meri 396 m² in je hiša eno-

nadstropna. — V nji se nahaja 11 sob,

4 kuhinje, 4 kleti drvarnice in dr. —

Hiša je posebno za trgovca ali obrtni-

ka prikladna. — Pogoji ugodni. — Po-

jasnila daje pisarna 3014

c. kr. notarja Ivana Plantana v Ljubljani.

=====

V sredo, 6. t. m.

ob ugodnem vremenu

na vrtu hotela

Tratnik

„pri Zlati kaplji“

na Sv. Petra cesti 27

=====

koncert

Slov. Filharmonije.

Začetek ob 7 zvečer. Vstopnina 50 vin.

=====

Dobre ohranjeni, malo rabljeni 3007

klavir

ima po zmerni ceni

na prodaj. na

Anton Jecuvan, trgovec v Sočanju.

=====

Dinamostroj

87 ampère pri 300 voltih (za 36 konjskih sil) rabljen, vendar brezhibno ohranjen, se zaradi postavitve močnejšega dinamostroja

proda.

Več v upravnistvu »Laibacher Zeitung«.

2982

=====

Objava.

Vsem svojim cenj. p. n. odjemalcem vljudo naznamam, da je bil moj dosednji poslovodja Matija Trlep s 6. julijem iz moje službe odpuščen ter nikakor nima pravice v mojem imenu sprejemati naročil.

Obenem opominjam vse one ljudi ki o moji tovarni vozov raznašajo nerisnične slabe vesti, da bom v takih slučajih postopal najstrože ter jih sodnijsko zasledoval

Peter Keršič

tovarna vozov

V Spodnji Šiški

=====

„Z“ svetiljka

je najmožnejša in najvarnejša vseh električnih svetilk.

2843

Zaloga in prodaja:

Franc Železnik, Ljubljana, Sodna ulica 6/l.

=====

FERNET-BRANCA

Specialiteta trdke Fratelli Branca, Milan

je vsled svojih silno dietetskih in odlično želedece krepečih lastnosti

na najboljša želodčna grenčica sveta.

Glavno razpečevališče: Sig. Winter, Dunaj, III. Ungarg. 20.

=====

Anton Šarc, Ljubljana

Izdelovanje perila, pralnica in svetilniškalnica z električnim obratom priporoča zelo dobro in so-

lidno izdelano perilo po nizkih cenah.

Opreme za neveste.

Perilo za deklice in dečke za zavode. Platno, šifon in švicarske veznine se kupijo zelo ugodno, dalje rjuhe, brisalke, prti, prtiki, nogavice, maje.

Perilo „TETRA“

za gospode in gospe. Kdor trpi na protinu, revmatizmu, ischias, naj nosi le to perilo, in bo ta

poskušnja vsakega zadovoljila.

VZORCI NA RAZPOLAGO.

=====

Modistko in učenko

se sprejme takoj.

Več pove upravnistvo »Slov. Naroda.«

=====

Sprejme se v učenje

knjigoveškega obrta

deček, ki ima že 14 let in najmanj 4-5 razredov ljudske šole.

Sprejmem tudi v knjigovozalstvo

eno ali dve deklici

vsaj 14 let stari ki znajo slovensko čitati

;; Ivan Bonač, Šelenburgova ulica. ;;

=====

Grofovski kolegij Waldsee

Gorica.

Edini možki zaved z nemško ljudsko šolo koncesijonirano od c. kr. šolske oblasti.

Sprejmejo se tudi mladeniči, ki obisku jejo v mestu srednjo šolo. — Letna pensija 500 K za ljudsko, 700 K za srednješolske učenice. — Natančna pojasnila daje

ravnateljstvo.

=====

Ogrski piščanci l. 1911

odlaga mesa, volit, dobit, poplačano na klanje, pridajo

zgodnje šiv, 6 kos, trdnost na den po povprečju 4-6

12-14 kosov K 12-50, 2-5 volitih dobiti rac 7-10 kosov K 12-50.

Ekspozitna trdnost Kaphan, Kórömenö

Marmaros 15, Ogrske. 3017

H. B. Prose made iz hrastnega lesa, naravno čisto, nabojek

s 8 kg trdnost K 9-50.

=====

Zastoj

in poštne prosto dobi

vsak moj glavni katalog

z okoli 4000 slikami po-

rabnih in darilnih predmetov vseh vrst,

ki ga na zahtevo pošljem takoj. —

G. in kr. dvor. dobavitelj Jan Konrad,

Most št. 1166 (Češko). 2923

=====

Namizna in za napravo jabolčnika

popolnoma dozorela

jabolka

so ceno na prodaj.

Več pove Andrej Uršič, Iliraka Bistrica, Netranjsko. 3006

1886 se 3004

stanovanje

2 ali 3 sobe s kuhinjo in pritlikinami.

Ponudbe na naslov ga. Jekel, Kranj.

=====

Dijaki ali gospodične

se sprejmo na stanovanje in hrano.

Mestni trg št. 25, I. nadstr.

=====

Trije dijaki

boljših rodbin, ki bi obiskovali meš-

čansko šolo Krškem,

se sprejmejo v popolno oskrbo :-:

v dobri pošteni družini pod strogim nadzorstvom. — Poizve se v trgovini

g. Aumana v Krškem.

=====

Krompir

brezhiben, lep ter prebran

kupuje v vsaki množini

trdnost Jv. A. Hartmann naslednik A. Tomažič

Ljubljana, Marije Terezije cesta.

=====

Usposobljenostna izkušnja (Inteligentni izpit.)

za enoletno prostovoljsko službo v vojski!

Mladenčiči, ki še pravočasno žele napraviti omenjeni izpit, dobe v to pri podpisnem zavodu uspešno pripravo. V ta namen se odvarja

z 18. septembrom posebni naučni tečaj.

„Prvi zagrebški vojaško pripravljalni zavod“

Zagreb, Kukovičeva ulica šte. 15. 2934

=====

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani, 22. avgusta 1911.

Št. 1054/m. 5. sv. 3018

=====

RAZGLAS.

Na obeh mestnih slovenskih šolskih vrtcih se prične

šolsko leto 1911/1912

dne 16. septembra 1911.

Vpisovalo se bode v šolskih prostorih na Zaloški cesti in v Cerkveni ulici

dne 15. septembra 1911 dopoldne.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik

Laschan, I. r.

=====

Prva največja eksportna trdnost ur, zlatnine in srebrnine

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg (nasproti rotovžu) in Sv. Petra cesta 8

Nikelnasta moška ura z veržico od K 4-50 naprej

Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-70 „

14 kar. zlata „ „ „ „ „ 44- „

Nikelnasta damska „ z veržico „ 8-50 „

Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-50 „

14 kar. zlata „ „ „ „ „ 20- „

Uhani zlato na srebro „ „ „ „ „ 1-80 „

14 kar. zlati uhani „ „ „ „ „ 4-50 „

Lastna tovarna ur v Svici.

Tovarniška znamka „lko“.

Telefon št. 273. Telefon št. 237.

=====

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Detaljška glavnica K 5.000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dve vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

=====

„Lastnina in tisk »Narodne tiskarne.“

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemam:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vsak dan svesti izvršeni nedolje in praznike.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 65.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Hrvaško - slovenski odnosi v Istri.

Buzetska resolucija istrskih dijakov je zbudila veliko razburjenje in skoraj bi rekel, da mnogo več nego oni pasus, v katerem ti dijaki objavljajo poslanca dr. Laginjo, Spinciča in Mandiča radi prestopa v Susteršičevo Zvezo, z ono točko, v kateri ti mladi gospodje proglašajo nekako Monroe - doktrino: Istra Istranom!

I v hrvatskih i v slovenskih listih se je o ti točki dovolj razpravljalo in protestiralo in protestiralo, a razburjenje le še noče pomehati. — Ljubljansko »Jutro« je prineslo celo članek, kateri Hrvatje direktno dolži mržnje do Slovencev, a »Naša Slova« z dne 31. avgusta t. l. odgovarja dovolj ostro pod naslovom: »Ne gasimo z oljem nego z vodo!«

Stvar postaja torej že nekoliko neprijetna. To je kakor kadar prodrejo v javnost obiteljski prepiri... Komaj vsi, kateri živijo v Istri, so bili opazili, da zastava hrvaško-slovenskega bratstva v Istri tu in tam včasih malo tleje. Ta prvi zubelec v Buzetu je naenkrat osvetil okolico in nekajim se je zdelo, da bi ne bilo na mestu več molčati, niti ne na nevarnost, da opazi razdor v eni in isti hiši tertius gaudens — Italijan.

Toda od slovenske strani se je predvsem preziralo, da dijaška Monroe-resolucija ni naperjena samo proti Slovincem, kot takim že celo ne, nego vobče proti — Neistranom, torej i proti Slovincem-Dolenjem i proti Hrvatom-Dolenjem, in, ne vem, zakaj ni še niti en dopisnik povedal, da še bolj nego med Slovinci-Neistranom vre med — Dalmatinci, katerih je posebno v pomorskih mestih, predvsem v Pulju jako veliko ter so skoraj vseskozi v važnih pozicijah kot trgovci ali uradniki. Pozabilo se je tudi poudarjati, da je ta resolucija v prvi vrsti — krušna resolucija, vznikla iz strahu, da bi »dolsljaci« in »tudjinci« vzeli domačim mesta, ter da je zato nekako logično, če so jo podpisali tudi Istrani-Slovinci.

Za bodoče čase taki resoluciji niti ni toliko prigovarjati: ko bo dovolj domačinov, naj da domača zemlja kruha v prvi vrsti njim, in je gotovo le prav, da se vsi delodajalci od države do rokodelskih mojstrov na to ozirajo. Tudi Goričanom in Tržača-

nom recimo svojedobno ni bilo prav, da so skoraj vsa mesta, ki jih je rodilo njihovo napredovanje na vseh poljih, zasedli Slovenci iz Kranjske, oziroma Stajerske, toda kakor hitro so imeli Goričani svojih ljudi dovolj, se je dotok od druge sam ustavil. Tako so take resolucije precej nepotrebne in na vsak način škodljive.

Te resolucije torej gotovo ne odobravamo, posebno ne, ker so se našli celo resni, starejši ljudje izmed istrske inteligence, kateri so ji več ali manj odkrito ploskali, kar je »slabo krik« še bolj razvnelo, toda napraviti iz nje kar »hrvaško-slovenski spor«, gotovo tudi ni bilo na mestu.

Je treba pač malo objektivnosti: ravno v probujajoče se dežele, kakor na pr. Bosno-Hercegovino, a nazadnje tudi v Istro prihajajo čisto ljudje, katerim je res le na tem, da si čim prej napolnijo žepe in potem zopet odidejo. In ne še dovolj tega, taki ljudje so večkrat celo agenti, nastopajo kakor da so tu le iz milosti in vsaka njih druga beseda je, kako »je tu še vse nazaj«, kaka pusta dežela je to, kako proketo življenje itd. itd. Vsega tega domačin, kateri svojo zemljo ljubi, gotovo ne vidi in ne čuje rad in tak nerodnej tudi ne zasluži drugega, nego da se ga ima za — tujca, kateri v svoji duševni lenobi pogreša le to, kar je imel doma, a ne vidi novih lepot!!

Pridi s srcem in ne le z žepom in potem se huduj, če te ne sprejmejo za svojega. Upoštevaj tudi posebne razmere svoje nove domovine in misli samo na to, kako bi prenesel vse sem, kar se ti je zdelo dobro doma. Kdo bo sadil planinke v Opatiji in lov na Triglavu?!

Ravno v Istri živi dovolj Slovinci iz vseh krajev Slovenije, kateri se počutijo tam doli med Hrvati doma. Nedavno sem se sestal s Slovincem, kateri je prišel pred kratkim na važno mesto v Pulju in veselilo me je čuti, da je bil od Hrvatov bratsko sprejet.

Zalibog, prenapeteža ima vsak narod, toda govoriti o mržnji Hrvatov do Slovinci v Istri pa sploh je bilo gotovo še vsaj prezgodaj. Če otvorim novo gostilno in jo dobro opravljam, pa mi reče zavistni konkurent »Kranjček«, še ne bom govoril o mržnji Hrvatov do Slovinci, ker on ne reprezentira Hrvatov, a jaz še ne Slovinci.

Naj bi bilo tega prerekanja vsaj že dovolj. Kaj pa dosežejo posebno

Slovenci s takimi dopisi? Ali bo morda radi njih manj mržnje, manj nezauznanosti? Ako bi hrvaški šol ustanovili vsaj eno, v kateri bi se vsaj prvo leto poučevalo slovensko in pomagalo mnogobrojnim slovenskim otrokom preko slovensčine v hrvaščino, bi imelo nekaj smisla; toda protestirati proti ustanovitvi hrvaške šole v Trstu more le kdo, ki ali razmer ne pozna ali je Slovenec v najožjem smislu besede.

In še to: istrski dijaki, kateri so vrgli svojo »Monroe-resolucijo« v svet, hočejo biti vendar napredni. In listi, ki so največ proti pisali, hočejo biti večinoma tudi napredni... In vse to se godi ob času, ko zore sadovi Susteršičeve gospodarske organizacije tudi že politično bolj in bolj... Kaj bi se ne našel lahko poleg onega, ki smo mu gori rekli »tertius gaudens« še — quartus gaudens, kateri proglašuje v zadnjem času bratstvo vseh Hrvatov in Slovinci za svoj program!?

X. Y.

Politična kronika.

O predpripravih za češko-nemška sprava pogajanja poročajo sedaj »Deutsche nationale Korrespondenz«, da je dobil namestnik knez Thun v avdienci v Ištu neomejeno pravomočje, da postopa pri pravnih pogajanjih popolnoma samostojno. Če se mu posreči doseči, čeprav začasno samo omejeno delavno zmožnost češkega deželnega zbora, tedaj bo stopil v pozni jeseni najbrže na čelo novega kabineta, ki bo imel parlamentarni značaj. To sklepajo iz različnih izjav ministrskega predsednika. Kot prvo etapo upravne akcije smatra knez Thun ureditev učiteljskih plač in pa željo agrarnih strank, da se zopet uredi deželno-kulturne in melioracijske razmere. — Knez Thun pride baje v četrtek v Prago in začne takoj naslednji dan s pogajanjem.

Vojni minister Schönaleh bo, kakor poročajo »Neues Wiener Tagblatt«, po cesarjevem povratku na Dunaj podal demisijo, katero bo cesar tudi sprejel. Njegov naslednik bo zaupnik prestolonaslednika nadvojvode Frana Ferdinanda, general vitez Auffenberg, poveljnik 15. kora v Sarajevu.

Večraj zvečer so imeli uslužbeni državnih železnic in delegati na

Dunaju zelo dobro obiskan shod, na katerem je bila sprejeta splošna resolucija, ki zahteva, da državne železnice brezpogojno ugrade zahtevam železničarjev. O kakem terminu za izpolnitev zahtev železničarjev v resoluciji ni govora. Tudi ni v resoluciji nobene grožnje, da začno železničarji s pasivno resistenco ali z generalno stavko, če železnice ne ugrade zahtevam.

Italijani protestirajo zoper nameravano avstrijsko ladjeplovstvo na Gardskem jezeru. Italijanske oblasti so prepovedale javni shod, ker se je bilo bati demonstracij proti Avstriji, stanujočim v Bresciji. Vršil se je nejeven shod, katerega so se udeležili člani irendentovskih društev. Sklenili so začeti z najostrejšo agitacijo proti avstrijskemu ladjeplovstvu na Gardskem jezeru.

Turčija se nahaja v latentni krizi. Zdaj je odstopil carigradski župan Hiasim Bey, ki je padel v boju zoper mestne okrajne zastope. Carigrad je namreč razdeljen v 21 mestnih okrajev, ki so popolnoma samostojni in ki so zdaj sedež staroturške kulturne reakcije. Konflikt je izbruhnil povodom kolere. Prefekt je namreč izdal razne ostre sanitetne odredbe, katerim so se pa okrajna zastopstva v svoji indolenci in v svoji borniranosti uprli. Prefekt je zahteval, naj se ta zastopstva razpuste, toda to se ni zgodilo. Sicer pripravlja vlada nov komunalni red, s katerim hoče razširiti volilno pravico, vendar se pa do danes še ni zgodilo nič konkretnega. Še važnejši je pa konflikt, ki je izbruhnil v ministrstvu. Vojno ministrstvo zavzema namreč izjemno stališče napram drugim ministrstvom. Če pretečeno poletje je prišlo vsled tega do konflikta med vojnim ministrom Mahmud Šefket pašo in tedanjim finančnim ministrom David beyem, ki je zahteval strožjo kontrolo izdatkov vojnega ministrstva s strani finančnega ministrstva. Takrat se je moralo podati finančno ministrstvo. Ravnotak konflikt se je pojavil zdaj. Končno pa igra tudi zunanja politika veliko vlogo. Mahmud Šefket paša je namreč zastopnik nemškega vpliva v turški politiki. Še pred kratkim je bil ta vpliv velik. Toda postopimska pogodba in ruvanje Avstro-Ogrske v

Albaniji je precej škodovalo. Gotovi krogi so razočarani. In to olajšuje boj proti vojnemu ministru. Če pade, tedaj se bo s tem ojačil francosko-angleški vpliv.

Pogajanja o maroškem vprašanju med Kiderlen-Waechterjem in Cambonom so se večraj zopet pričela. Pred osmimi tedni so se ta pogajanja začela. Edini rezultat dosedanjega pogajanja je ta, da sta se principiellno zblížili stališči obeh držav. Nadaljna pogajanja so bila spričo vladajočih razmer nemogoča; pogajanje so se prekinila in Cambon je odšel v Pariz po nadaljne instrukcije, dočim sta Kiderlen-Waechter in nemški državni kanceler konferirala na Wilhelmshöhe z nemškim cesarjem. Francoski poslanik Cambon je podal večraj nemškemu državnemu tajniku pismeno formulirane predloge francoske vlade. Splošno pričakujejo, da bo nemška vlada v najkrajšem času odgovorila. Čeprav se danes ne more nič konkretnega reči, vendar se po razpoloženju v političnih krogih lahko sodi, da bodo predlogi, katere je predložil Cambon, temelj za nadaljne pogajanja, ki se bodo morda vendarle končala z uspehom. Dočim se bode francosko-nemška pogajanja vršila mirno in skoraj gotovo tudi povoljno, se je med Francijo in Nemčijo pojavilo zaradi maroškega vprašanja ostro nasprotje. Španska namere zasesti pristanišče Ifni v Južnem Maroku je in vzbudila v francoskih političnih krogih veliko nevoljo in razburjenje, posebno zaradi tega, ker je Španija tudi v Severnem Maroku na Rifu, začela energičnejše delovati. Španski vojni minister bo v najkrajšem času v Melili inspiciral odno vojaštvo. Španija ima na Rifu okoli 20.000 mož. Čeprav to francosko-špansko sporno vprašanje ne bo direktno vplivalo na francosko-nemško pogajanje, vendar je bo pa lahko zavleklo.

Blagohoten nasvet kranjskim Slomškarjem, in vsemu kranjskemu učitelstvu.

Iz učiteljskih krogov se nam piše:

V najnovejši številki »Učiteljskega Tovariša« sem čital, da im »Slomškova zveza« dne 7. septembra t. l. svoj občni zbor. Pri tej priliki si

LISTEK.

Ljubezen in sovraštvo.

Povest.

(Spisal Anton Antonov.)

(Dalje.)

Vlak se je ustavil kakih petdeset korakov pred postajnim poslopjem. V nekaj minutah pa so že stali okoli naše trojice vsi zavirači, delavci, sprevodniki in nadsprevodnik z vlakovo djo na čelu.

Ko jim je Griva povedal svoj ukaz, so šli na delo, in začelo se je premikanje vozov, čula so se povelja in rezki piski lokomotive in piščalk vlakovega osovja so strogo in odločno vršili svojo nalogo. Zdelo se je, da ti naravnost in nenaravnost, ponarejeni in neponarejeni, piščalkini in človeški glasovi povečujejo že itak velik mraz tiste svetle zimske noči v mesecu prosincu.

Se nekaj časa je ostal Griva na postajnem raztirju ter gledal, kako se izvršuje njegov ukaz. Videl je, da se težka lokomotiva spretno in urno premika s tira na tir ter nemoteno pušča in jemlje zdaj ta, zdaj ono gručo praznih, ali pa naloženih vozov, videl je, da je vse osovje pridno

in se ravna natanko po njegovem naročilu.

Ko sta bila naložena voza s četrtega tira postavljena na vlak, gre Griva v pisarno.

»Izvanredno so ljudje danes pridni,« de Griva sam pri sebi in pogleda na uro. »Samo dvajset minut so rabili danes, pa so že skoraj vse naredili. Nekaterikrat pa potrebujejo za današnje delo najmanj petinštirideset minut.«

»Po teh besedah je vstopil v pisarno ter napravil, napisal in telefonično povedal, kar mu je napovedovala služba.

In spet je posvetil trenotek svoj izvoljenki.

»Sedaj že spava moje dekle ter sanja o najini ljubezni,« spregovori nehote Griva ter se za nekaj trenotkov tako globoko zamisli, da ni opazil vstopivšega Janeza. »Ni dobro in pametno, da ne morem biti pri svojem dekletu! E, pa saj bo kmalu pisani majnik tu in z njim najina poroka.«

»Gospod, pa mene ne pozabite na svatbi,« ga vzdrmi Janez iz prijetnih in sladkih misli.

»Kaj blebetate o neki svatbi?! Saj nisem govoril o svoji svatbi,« reče Griva, ki je bil skoraj v neprijetni zadregi.

»No, pa niste govorili o svoji svatbi. Nič niste rekli. Kar tako mi je prišla tista beseda na jezik,« se

hudomušno opravičuje Janez. »Pa ne zamerite, gospod!«

»Kaj bi zameril,« reče Griva ter zamahne z desnico.

»Z delom smo gotovi,« naznanja Janez ponosno, ko se je spomnil, po kaj je pravzaprav prišel v pisarno. »Vse je tako izvršeno, kakor ste Vi ukazali.«

»Me veseli, Janez. Na Vas se še še človek zanese, a s Pahorjem je velik križ. Znamenja mu ne gredo v glavo, neroden je pa tako, da se ga bog usmili.«

»Danes je bil prav pridni, kakor smo bili vsi. Parkrat se je zvrnil na tla, enkrat pa bi ga bil skoraj povozil prazen voz. Večje nesreče ni doživel nocoj. Zares velikansko srečo ima ta debeluhar! Ravno, ko je bilo kolo že skoraj na njegovem debelem stegnu, pa se je voz vstavil. Jaz sem mu rekel, da bi bil on prav dobra uodvornica. Smeje je temu mojemu mnenju pritrdil.

Griva se je prisrčno smejal tem besedam, Janez pa je šel v čakalnico, kjer je zakuril peč, potem pa se zleknil po klopi.

»Tako. Sedaj mi pa daj bog dobro in hitro spanje,« spregovori Janez zadovoljno. »Samo eno uro in dvajset minut imam časa,« govori spet samemu sebi, ko je pogledal na uro ter obrnil svetilko tako, da mu ni svetila naravnost v oči.

V tem pride v pisarno vlakovo djo.

»Še deset minut, kaj ne, gospod,« spregovori debeli vlakovodja, vstopivši v pisarno.

»Da, čez deset minut je vaš pravi odhod,« mu pritrdi Griva ter podpiše vlačni zapisnik. »Tako, kadar bom dal vlaku prosto pot, pa jo mahnite spet naprej.«

»Lahko noč, gospod!«

»Lahko noč in srečno pot,« odzdravi Griva odhajajočemu vlakovodji.

Griva ni več mislil na svojo lepo in petično nevesto. Le za trenotek so bile njegove misli pri njej, ves drug čas je delal, delal in zopet delal. Le malokdaj si ga videl v službi hoditi po pisarni brez dela. Vedno je imel kaj opraviti. Zdaj je sklepal dnevne račune, zdaj pri brzojavnem aparatu, potem se je spet pogovarjal telefonično s sosednim uradnikom o zamudah tega ali onega vlaka.

Splošno mnenje vseh onih, ki so imeli službene stike z njim, je bilo, da je on zelo pedantičen uradnik. Zato mnenje se pa Griva ni prav nič brigal. Če mu je kaj takega slučajno prišlo na uho, se je navadno naamehnil, nekaterikrat pa tudi skomiznil z rameni. On je imel natanko začrtano pot, s katere ga ne bi spravil nihče.

Njemu je bilo vse življenje razdeljeno v dva dela. Prvi del je bila njegova služba, v kateri ni bil nič

drugač, kakor uradnik, ki izpolnjuje natanko svoje dolžnosti. Drugi del njegovega življenja pa bomo še lahko spoznali.

Enajst ponoči je bila takrat ura ko se je Janez zleknil po klopi v čakalnici. Griva je izračunal blagovno težo za vlak št. 1095 ter jo naznanil bližnji dispozičijski postaji.

»Hvala lepa,« se mu zahvali brzojavni uradnik one postaje. »Pa še nekaj. Gospod Zgovoren se pripelje prihodnjim osebnim vlakom.«

»Hvala lepa,« slednje mi je že znano,« odgovori Griva ter gre ver na postajno raztirje.

»Da, da, Zgovoren se je jel tudi ženiti. Prav ima! Zakaj bi se ne? Trideseto leto je že zginito preko njegovih ram, in adjunkt je tudi že. Ra doveden sem, kako so se imeli nocoj pri njegovi ljubeči!«

Komaj je bil skončal te besede se že začujejo trikratni udarci električnega zvonca v treh kratkih preledkih. In ti udarci so naznanili, da kmalu privihra brzovlak. Griva gre v pisarno postaviti signal »na prostec«.

Nato si obleče dolgo suknjo ter gre spet na raztirje. Tam si je ogledal vse varnostne priprave. Vse je našel v najlepšem redu, kar ga je tako zadovoljilo, da si je nalahko zavilgal neko arijo iz »Prodane neveste«.

(Dalje prihodnjem številki.)

usojam podati Slomškarjem sledeči nasvet:

Na obćenem zboru naj kranjski Slomškarji stavijo nujni predlog, ki naj se soglasno ter z burnim odobravanjem tudi sprejme in ki se glasi:

»Tovarišema Jakliču in Ravnikarju naj se za njun možati nastop v deželnem zboru, ko so bili na dnevnem redu sklepi glede školskega nadzorstva, sklenjeni na Brezjah, podeli častna diploma. Ta diploma naj ima poleg besedila v veliki obliki sestavljeno sledečo podobo:

Na sredi bodi gnezdo. Ob robu po gnezdu bodi zapisano: Slomškova zveza. V gnezdu samem naj bodo narisani Slomškarji. Na gnezdovem robu ob desni in levi stoječi naj bosta narisana ptica udeba, po domače imenovana »smrdokavra«. Obrnjena naj bosta iz gnezda, da bosta z repoma lepo krila v gnezdu pohlevno čepeče Slomškarje. Izpod repa naj pa v obilni meri stresata njuno milost na mirno čakajoče backe ter naj ponosno čvrčita: Tih, tiho... Slomškarji naj veseli z odprtimi rokami love na njih padajočo milost.

Osnovna risba za to podobo se dobi v nekem listu ranjcega Brenčelja.

Bolj pomenljive podobe za diplomu svojemu vrlemu predsedniku Jakliču in temu enakozasluznemu Ravnikarju si Slomškarji pač ne morejo zbrati.

Da pa vse kranjsko učiteljstvo — brez ozira na narodnost in politični značaj, ne zaostane za Slomškarji, zbere naj se polnostevilno v Ljubljani, seveda v »Unionu«. Tu naj se vrši skupno zborovanje. Tu naj se oglašijo najboljši govorniki in pesniki. Vsi naj v jedrnatih, prav iz srca prihajajočih govorih ter v prenebesko lepih slavospevih poveljujejo delovanje in nastop naših tovarišev, deželnih poslancev Jakliča in Ravnikarja v deželnem zboru, ko se je šlo za zboljšanje učiteljskih plač ter rešitev učiteljstva iz bednega, gmotnega položaja. Konec zborovanja naj vsi navzoči skupno stavijo predlog, ki pa se mora prav gotovo soglasno z burnim pritrdilnim ploskanjem ter brušcem in truščem, če se prav ves »Union« pretrse, sprejeti, ki se glasi:

Vse kranjsko ljudskošolsko učiteljstvo, ne oziraje na vero, narodnost in politični značaj, sklene, četudi ni opravičeno, podeliti vrlima tovarišema Jakliču in Ravnikarju za njun trud glede zboljšanja učiteljskih plač — red, pa ne tak red, kot se dobe v predpustnem času na plesih, ampak red hlačne poteze v 25 potenca. Tega odlikovanja pa vrlima junakoma ne sme izročiti kak pooblaščenec ali odbornik, ampak vsak kranjski učitelj in učiteljica posebej, ker smo vsi deležni njune visoke milosti.

Štajersko.

Procesija za dež s takojšnjim uspehom. Tudi v Savinski dolini je vročina hudo pritiskala. Kmetje bi bili na vsak način radi imeli dež in so nanosili duhovnikom lepo svoto denarja, da naj napravijo procesijo za dež. Duhovniki so bili zadovoljni in dne 23. avgusta — mislim, da se v dnevnu ne motim — so napravili zjutraj procesijo od Sv. Frančiška pod Ljubnim čez Gornji grad k Novi štifti. Med drugimi so se udeležili te procesije za dež tudi Katičnik, župnik pri Sv. Frančišku, in kaplan Rabuza iz Gornjega grada. No, pri Novi štifti niso le molili, marveč tudi pili za »priprocesijane« nove. Pili so nemalo do šestih zvečer. Sladko ginjeni se odpeljejo proti domu. Po nekem klanec navzdol so se spravili vsi na prvi del voza, ki se je prevagal in — prekuenil. Kakor dež so letela in frčala človeška telesa, med njimi tudi blagoslovljena naokrog, dokler se niso njih kosti prepirale, da je zemlja res trda in potrebna dežja. No, zadeva je postala pa tudi resna, kajti župnik Katičnik si je eno roko v rami ali zlomil ali izpahnil, dekanov kočijaž si je menda natri nog, Rabuza pa je zadobil praske po obrazu. Ko je ležal župnik Katičnik na tleh, ga je tepel nek pijan kmet z dežnikom, misleč da se mu noče ogniti. — Dežja, saj izdatnega pa le ni bilo.

Iz Zalea. Dopolnisk »Straž« — mi seveda ne mislimo na našega kaplana Schreinerja — ve toliko povedati o gnojnici, v kateri se boja valjajo liberalci. Nam so se zdele te simpatije do gnojnice zelo sumljive, a razumeti jih nismo mogli. Morda utegne te simpatije pojasniti sledeča anekdota, ki kroži po trgu, za katero pa ne jamčimo. Nekoč sta šla kaplan Schreiner in njegov opreda Župane precej pozno ponoči iz Vrbe proti Zaleu. Došla sta dva fanta. Eden od njih je pel pesem: »Sem rajtu študirat, sem rajtu bit' far...«, katera je Schreinerjeva katoliška usesa hudo nžalila. Zgrabil je za to grešnika za ovratnik in mu proti Zaleu prav hudo izpovedoval vest zaradi takega pregrešnega nesposobovanja božjih namestnikov. Fant je molčal, ko pa

sta došla do farovške gnojnice, je kaplana zgrabil in vrge v gnojnico tako čvrsto, da se je duhteča tekočina do dna razdelila in je sedel Schreiner na suhem kakor Izraelci v Rdečem morju. — Kakor rečeno, mi za to anekdoto ne jamčimo; če je dotičnik renomiral, pa naj ga Schreiner še enkrat za ovratnik prime in počuči, da je obrekovanje po krčmah in časopisu dandanes dovoljeno le še Kristusovim služabnikom in ne katere-mukoli poljubnemu brezbožniku.

Iz Vusenice. Naša občina še ura-duje — nemški! Ali bi že ne bil čas, da bi se ta madež z narodnega značaja našega trga zbrisal? Saj se daje s tem samo slab vzgled sosednim kmečkim občinam in se tudi nič ne imponira slovenskim volilem. Občinski odbor, zgani se!

V Središču je umrla gospa Ana Kočevar, posestnica. Tržani so ji priredili lep pogreb.

Drobne novice. Jesenska razstava živine, ki bi se imela vršiti dne 12. septembra v Smihelu nad Ljubnim (Zg. Štajersko), se zaradi kuge slinavke in grintavke ne vrši. Kucpenc daje pojasnila glede nakupa Zveza murskodolških živorajskih zadrug v Smihelu (Verband der Murbodner Viehzucht-Genossenschaften in St. Michael bei Leoben). — Razpisano je mesto učiteljice na šestrazredni slovenski ljudski šoli v Središču. — Celjska narodna društva v prirede v nedeljo dne 24. septembra velik skupen zlet v Bukov žlak h Koželjevim. Natančneje sporočimo. — Velik požar je divjal, kakor nam poročajo iz Gomilske, v Grajski vasi. Zgorelo je 11 poslopj z vsemi letošnjimi pridelki. Požarne brambe so požar komaj omejile in za-dušile.

Koroško.

Avtomobilska nesreča. Na šent-viški cesti proti Celovcu je trčil avtomobil nekega celovskega bankirja v avtomobil nekega dunajskega tovarnarja, ki se je peljal s svojo ženo v Celovec. Dunajčan je vozil počasi, Celovečan pa je dirjal in zavozil v nasprotnika. Tovarnar in žena sta padla iz voza. Težko poškodovana so odpeljali z vozom v Celovec. Sofer je ostal nepoškodovan. Celo zadevo so naznanili sodišču.

Požar. V soboto se je vnelo v Feldkirchnu skladišče za volno, last tvrdke M. Gašpačič. Ogenj se je razširil silno hitro in preskočil tudi na bližnji kozolec trgovca Klavsa. Nevarnost je bila zelo velika, kajti zaloga volne kakor tudi kozolec sta bila zelo obložena. Ljudje so napeli vse sile ter so s pomočjo požarne brambe končno ogenj omejili na omenjeni stavbi, ki sta popolnoma pogoreli. Škoda je zelo velika in presega zavarovalnino.

Nezgode. Skozi okno drugega nadstropja je padla pri Rupertu poleg Celovca 15letna hči občinskega tajnika Ana Klavs. Poškodovana se je močno na desni nogi. — Zgorela je v beljaškem predmestju v Celovcu neka mlada deklica Marija Novak. Umivala si je lase z neko tekočino, ki jo je sestavila iz petroleja in terpentina. približala se je peči in se užgala.

Primorsko.

Nesreča na železnici. V nedeljo popoldne je povozil pri postaji Verdolj goriški vlak soprogo železniškega čuvaja, 59letno Ivano Mende, iz čuvajnice št. 119. Stroj osebnega vlaka jo je zagrabil ob strani in vrge z vso silo v bližnji jarek. Mož je dobil ponesrečeno ženo že precej časa po nesreči. Poklical je takoj rešilno postajo in zdravnika, ki je konstatiral več težkih poškodb na telesu in močno pretresenje možganov. Odpeljali so jo v bolnico.

Kolera. V Trstu je obolela na novo za kolero sumljivimi znaki 21letna Antonija Požar. Odpeljali so jo v magdalensko bolnico. Bakteriološki preiskava še ni končana. Iz barak v Val Risano so izpustili danes zadnji dve osebi, ki sta bili pod zdravniškim nadzorstvom. Kljub temu ostanejo barake za vsak slučaj novega obolenja še do konca tega meseca pripravljene za sprejem bolnikov. Zdravstveni oddelek ministrstva za notranje zadeve razglašja z večerajšnjim dnevom, da so v Supetarski Dragi v Dalmaciji obbolele na novo tri osebe za azijsko kolero. Vsi trije so bili izročeni zdravstvenemu nadzorstvu povodom obolenja Marije in Franca Makavs dne 28. avgusta. Oboleli je 10mesečni otrok Marije Makavs, Anton, njeni šestletni sin Franc in njihov sosed Anton Surlina.

Nenadna smrt. Včeraj so poklicali mestnega zdravnika hitro zapored k dvema bolnikoma in sicer k 82letnemu Jožefu Verderju in 49letni Itali Ferrigutti. V obeh slučajih sta bolnika nenadoma obolela in oba je zdravnik že mrtva našel. O vzroku smrti listi ne poročajo.

Požar v Trstu. Včeraj je nastal nenadoma ogenj v tovarni za konzerve Klink in Lauer v Barkovljah. Vnela se je najprvo na dvorišču plaha in sicer od iakre lokomotive južne železnice, ki pelje tik za neko leseno stavbo tovarne. Iz dvorišča se je razširil ogenj po celi stavbi, vendar so ga že v eni uri pogasili. Škoda znaša nekaj nad 5000 K.

Oropani tempelj. V noči od sobote na nedeljo so vdrli neznani tatovi skozi opuščeno židovsko pokopališče v židovski tempelj v ulici del Monte. Odprli so s silo tabernakelj in ukradli iz njega dva srebrna svečnika, vredna 500 K. Nato so izpraznili še več nabiralnikov milodarov in srečno odšli.

Iz tržaškega pristanišča. Včeraj je trčil velik čoln na vesla 300 m od obrežja v neko jadrnico in se prekuenil. Čoln, ki je vlekel za sabo drug čoln, obložen z deli stroja, se je hotel umakniti nekemu motornemu čolnu, ki je vozil silno naglo. V čolnu sta bila dva mornarja iz dalmatinskega parnika »Sultan«. Oba sta priplavala na obrežje sama. Motorni čoln se za nesrečo ni zmenil in peljal hitro naprej.

Nevaren ljubimec. Kovač Ludovik Ulm, 33 let star, rojen Nemeč, je imel v Trstu v ulici Torchio svojo ljubinko. Postal je ljubosumen in jo hotel nenadoma obiskati. V hiši je srečal neko Antonijo Orasch in jo vprašal po svojem dekletu. Ker mu ta ni hotela dati nobenega pojasnila, zgrabil jo je razjarjeni ljubimec, ki je bil tudi malo pijan, in jo hotel vreči skozi okno tretjega nadstropja na cesto. Orasch se mu je z vso silo branila, vendar bi jo bil surovež vrge res skozi okno, da niso prišli na pomoč sosedje in policija, ki je aretirala vročernega ljubimca.

Morski som v Reki. V Reki so vjeli ribiči v kratkem času že dva morska soma. Zadnji se je zamotal pred par dnevi v obširne mreže, ki jih imajo ribiči razpete v prvi vrsti za tunino. Vjet je silno raztresal in trgjal mreže, vendar se je posrečilo ribičem, da so tega roparja zvezali z vrvmi in ga pognili na suho, kjer je v kratkem poginil. Som je dolg 4 m 77 cm in tehtal 2000 kg.

Kako je prišlo do umora srskega kralja Aleksandra in kraljice Drage?

V belgradskem listu »Tribuna« je jel eden izmed glavnih zarotnikov proti kralju Aleksandru in kraljici Dragi, odvetnik Aca Novaković, pričevati svoje spomine o dogodkih, ki so imeli za posledico krvavo tragedijo v belgradskem kraljevskem dvorcu dne 11. junija 1903. l. Ker so ti memoari vzbudili splošno zanimanje v vsi javnosti in ker o njih pišejo vsi svetovni listi, se nam zdi umestno, da podamo vsebino teh memoarov tudi našim čitateljem.

Novaković pričinja svoje memoare v času, ko je bil izvršen atentat na kralja Milana.

Pravi, da je prepričan, da sta ta atentat naročila kralj Aleksander in njegova ljubica Draga, vdova Mašin, in sicer zaraditega, ker se je kralj Milan energično protivil njihovi poroki. To svojo trditve skuša dokazati z nekaterimi značilnimi detaili, potem pa nadaljuje: Da bi odvrnil sum, da je v zvezi s ponesrečenim atentatom na svojega očeta, je kralj Aleksander hotel takoj proglasiti obsedno stanje in preki sod v Belgradu. General Atanacković je skušal kralja prepričati, da bi ne izvedel tega naklepa, ki bi lahko povzročil najdalekosežnejše posledice. Kralj Aleksander se je dal navidezno prepričati, v resnici pa je še isto noč podpisal ukaz glede obsednega stanja in nagle sodbe. Ta ukaz je brez dvoma povzročila Draga, kateri je bilo največ ležeče na tem, da se izbriše vsak sled, da bi bila ona in kralj Aleksander v zvezi z nameranim umorom kralja Milana.

Po proglašenju obsednega stanja so bili obdolženi atentata — radikalci. Pričelo se se takoj aretacije, med prvimi aretiranci pa je bil vodja radikalne stranke — Nikola Pašić. S tem je bil vsaj kolikor toliko odvrnen sum glede atentata od Aleksandra in Drage. Ko se je razburjenje v javnosti nekoliko poleglo, sta Draga in Aleksander z vso vztrajnostjo in odločnostjo jela delovati na to, da si omogočita svojo poroko.

Takrat je bil minister notranjih del Genčić. Genčić je bil nasprotnik Aleksandrove ženitve z Drago in je bil v tem oziru neizprosen, dasi mu je kralj Aleksander obljubil zlate gradove.

Nekega dne je prišel Genčić ves razburjen k Novakoviću ter mu povedal, da mu je kralj Aleksander med štirimi očmi zapel, da je njegova resna in neomajna volja, da se poroči z Drago. Dasi je Genčić obljubil, da ne bo o stvari znil niti besedice, vendar je nemudoma brzoja-

vil kralja Milana, ki je bival takrat v inozemstvu, ter ga pozval, naj se brez odlaganja vrne v Belgrad, da reši, kar se da rešiti.

Par dni pozneje je Draga sporočila Genčiću, da bo ob določenem času posetila Novakovičovo rodbino v vinogradu na Topčiderakem brdu. Ta prilika se je zdel Genčiću ugodna, da se je odločil, dati Drago aretirati. O tem svojem sklepu je obvestil Novakoviča ter ga obvestil, da bo njegov vinograd, čim vstopi vanj Draga, obkolilo 10 orožnikov ter Drago interniralo.

Toda zgodilo se je drugače. Ali se je Genčić dal speljati od Drage na led, ali pa je Draga izvedela za nevarnost, ki ji je grozila, skratka, Drage ni bilo v vinograd, pač pa je imela istočasno pri svoji teti s kraljem sestanek, na katerem je bilo definitivno sklenjeno, da kralj odpusti Genčića in njegove ministrske tovariše ter poveri vladno moč, ki so že v naprej obljubili, da bodo dali dovoljenje za kraljevo ženitev z Drago.

Tako se je tudi zgodilo. Genčić je vedel, kaj ga sedaj čaka — svest si je bil Draginega maščevanja, ter je pobegnil v inozemstvo. Od tu je pisal kralju Aleksandru več pisem, da bi ga še v zadnjem trenutku odvrnil od ženitve z Drago. Ta pisma so bila sicer zelo — prostodušna, a zalegla niso nič. Kralj je vkljub temu poročil Drago.

Poteklo je od tega že več mesecev in Genčić je mislil, da se lahko zopet vrne v domovino, zlasti ker se mu je v merodajni strani obljubilo, da se mu ne bo skrivilo niti lasu, ako se vrne v Belgrad. Toda bil je samo dva dni v Belgradu, a tretji dan je imel že policijo v hiši.

Odvedli so ga v ječo ter obtožili razžaljenja veličanstva, ki ga je bajje zakrivil z onimi prostodušnimi pismi, ki jih je pisal kralju iz inozemstva o — Dragi.

V par dneh je bila preiskava in sodba gotova. »Sodniki« so napravili kratek proces ter obsodili Genčića v sedemletno težko ječo, — seveda brez apelacije. Še istega dne je bil Genčić v okovih odveden v ječo v Požarevacu.

Novaković zaključuje ta del svojih memoarjev tako — le: »Taki sodniki, ničvredni svetovalci, ki so kralja Aleksandra zapeljevali k takim in sličnim zločinom, ti so podpisali smrtno obsodbo kralju Aleksandru in njegovi Dragi. Ti ljudje, ti ničvredni svetovalci in brezvestni sodniki so pravi morilci njegovi in povzročitelji konca dinastije Obrenović.«

(Dalje prihodnjik.)

Dnevne vesti.

+ Zmaga v Ložu. Občinske volitve v Ložu so se končale s popolno zmago narodno-napredne stranke. V občinski odbor je prišlo le par brez-pomenbnih klerikalcev. Generali črne vojske kakor I. Turk, gostilničar I. Hlabše in župnikov brat Zabukovec so v vseh treh razredih propadli. V nedeljo zjutraj so ti možakarji še ošabno trkali na svoje junake prsi: mi in mi in samo mi! A prišlo so popoldanske ure in prišli so zavedni Ložanje z glasovnicami v rokah in vse bolj je zatonevalo klerikalno solnce, kajti Ložanje so oddali svoje glasove ljudskim kandidatom, to je kandidatom narodno - napredne stranke. Izvoljeni so večina mladi odborniki. Klerikalni hujš-kači premišlujejo sedaj o svoji žalostni usodi. Ivan Hlabše je bil že popolnoma gotov, da bo županoval Ložanom in šikaniral liberalce, ki jih je čedalje več v Ložu, in delal je že lepe načrte za prihodnost in pil na medvedovo kožo. Mislil je, ko doseže župansko čast, da bo hitro odpravil naklado na pivo in na žganje in tako sebi prihranil na leto par sto kronic. Jakob Zabukovec, ta duševni velikan, je pa upal, da postane prvi svetovalec, kar je tudi lepo in častno, in je agitiral kar se je dalo. Sedaj pa tak poraz! To so posledice, če se v slepi strankarski strasti strune preveč napenjajo. Sedaj imajo propadli klerikalni generali dolga tri leta čas premišljati, kako so jo zavozili in ker bodo še prej deželnozbornske volitve, jim odide še pričakovano plačilo. — Lepi uspeh pri občinskih volitvah v Ložu kaže, kaj se da tudi po novem volilnem redu doseči. Treba je le složnosti in vztrajnosti in samozave-stiti, treba je le dobre volje in delav-nosti pa spoznanja, da je vsak dolžan se za stranko žrtvovati in zanjo de-lati, ne pa se zanašati drug na dru-ga in se med seboj pripraviti. Žalibog, da bodo v novem občinskem od-boru napredne trdnjave Lož pogrešale gospoda Gregorja Laha in Iva-na Mlakarja (69). Oba sta vsled starosti kandidature odklonila. Bila sta v občinskem odboru 40 let, vsakemu dobra svetovalec in neumorna delavca za blagor občine in občanov. De-lala sta občini čast kot zastopnika Loža in bila sta ponos narodno - na-

predni stranki. Zavednim Ložanom, ki so pri sedanjih občinskih volitvah tako krepko odbili naval črne armade, pa čast in priznanje. Le krepko in neustrašeno naprej z geslom: Lož je bil napreden in mora tudi ostati napreden.

+ Razmere v ljubljanski deželni bolnišnici. Zgodila se je nesreča. G. Viktor grof Lichtenberg je snažil revolver in se je pri tej priliki težko ranil. Revolver se je namreč sprožil in krogla mu je šla menda skozi je-tra in ledice. Prenesli so ga v deželno bolnišnico, da bi tam kroglo izrezali. Zdaj kroži po Ljubljani govorica, ki postavlja v deželni bolnišnici vlada-joče razmere v jako čudno luč. Govori se, da grofa Lichtenberga ne more-je operirati in da ga bodo operirali šele čez nekaj dni, ker je v Röntgeno-vem aparatu nekaj polomljeno in je treba čakati, da pride najbrže z Du-naja nadomestilo za polomljeni del aparata. Ker s sedanjimi vodilnimi krogi deželne bolnišnice nimamo no-benega stika, ne moremo kontrolira-ti, koliko je na tej govorici resnice. Če je pa resnično, kar se govori, po-tem je to pač dokaz, da vladajo v de-želni bolnišnici jako žalostne razme-re. Polomljeni aparati v bolnišnici — to je nekaj posebnega! Še lepše pa je to, da mora zdaj grof Lichtenberg čakati operacije in trpeti hude bolečine, ker je Röntgenov aparat polom-ljen, dasi v bolnici vis-a-vis posluje dr. Šlajmer, ki ima čisto gotovo dober Röntgenov aparat. Dr. Šlajmer sicer nima nobenega vzroka, izkazo-vati deželni bolnišnici usluge, ali dr. Šlajmer ni samo znamenit zdravnik, nego tudi pravi človekoljub in bi go-tovo bolniškemu vodstvu posodil svoj aparat, če bi bil naprošen. A kakor se kaže, puste v bolnišnici rajše trpe-ti bolnika s težko rano, kakor da bi stopili pred dr. Šlajmerja. Zabeležili smo to govorico, ker pomeni velik skandal, če je resnica; če pa govore ljudje kaj neresničnega, naj to bolniško vodstvo javno pojasni.

+ »Gospodarska zveza« in res-nica. Koliko je dati na zahteva »Go-spodarske zveze«, da ne kupuje več sena, dokazuje ta - le slučaj: Pretek-lo nedeljo je hodil po kmetih v oko-lici Rovt Gašpar Jelovešek, posestnik in gostilničar v Petkovcu ter kupo-val seno za »Gospodarsko zvezo«. Ali ni res, gospoda pri »Gospodarski zve-zi«? Ta slučaj nam izpričuje, da laže-jo klerikalci kakor cigani in da se brigajo za blagor kmetkega ljud-stva toliko kakor za lanskega. Dasi je splošno priznано in dokazano, da se je v deželi bati obšutnega po-manjkanja krme, vendar zapeljuje »Gospodarska zveza« z največjo hladnokrvnostjo kmeta, da prodaja lahkomišelnost svoje seno, ki ga bo po-zimi morda še krvavo rabil, ali pa ga vsaj pozimi neprimerno dražje prodal, kakor sedaj. In takšen za-vod, ki spravlja iz zgolj samopašnih namenov in radi tujih koristi doma-čega kmeta v nesrečo, dobiva deželno podporo! Toda temu se pri današnjih razmerah, v katerih odločuje samo klerikalna korupcija, končno ni ču-diti, čuditi se je le temu, da takšno početje, ki lahko postane usodopolno za vso deželo, mirno trpi naša dežel-na vlada. Ali se gospodje pri deželni vladi čisto nič ne zavedajo svojih dolžnosti nasproti ljudstvu?

+ Tridesetletni službeni jubilej praznujejo dne 11. septembra v Ljubljani: Anton Funtek, c. kr. pro-fesor v Ljubljani, Josip Schmoranz-er, c. kr. profesor v Mariboru, nad-učitelj Juri Erker v Koprivniku, Juri Erker v Srednji vasi, Josip Klemenčič v Galiciji, Henrik Pater-nost v Senožečah, Ivan Wittreich v Čeremošneah in učitelj Jakob Fur-lan, Fran Gale in Luka Jelenc na I. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani.

+ Iz ljudsko - šolske službe. Pro-vizorični učitelj v Krškem Martin Sterk je imenovan za provizoričnega učitelja na štirirazredni ljudski šoli v Radečah; Marija Podlogar pa za provizorično učiteljico na dvorazred-ni ljudski šoli v Svibnem. Provizo-rična učiteljica v Grahovem Gabri-jela Ažman je imenovana za provi-zorično učiteljico na štirirazredni ljudski šoli v Iški vasi; Pavel Podob-nikar pa za provizoričnega učitelja na trirazredni ljudski šoli v Planini.

+ Imenovanje. Profesor na tu-kajšnjih realki Karel Schrautger je imenovan za ravnatelja na učiteljiš-ču v Celovcu.

+ Cvetlični dan v prid dijaške-mu podpornemu društvu »Radogoja« se vrši dne 24. septembra. Da se iz-vedejo vse potrebne priprave za to akcijo, se je konstituiral damski od-bor pod načelstvom gospe Franje dr. Tavčarjeve. Ta odbor se obrača do vseh narodnih Slovencev, gospe in go-spodin, s prošnjo, da se v najkraj-šem času prijavijo za sodelovanje. — Vsaka sodelujoča dama se obveže, pripraviati 200 cvetlic, svežih ali izde-lanih iz svilnatga papirja. Organi-zirati se namerava prodaja cvetlic dne 24. septembra tako, da gospe vo-dijo cvetlične zaloge za posamezne ulice, v katerih bodo prideljevali jim gospodične rasprodajale cvetke. Vsi

dopisi in prijave naj se naslavljaajo na »odbor za cvetlični dan« v Ljubljani.

P. n. abonement lož in sedežev v deželni gledališču se nanašajo, da sprejema vsa naročila ga. Amali-ja Čošark, trafikantka v Selenburgovi ulici, oziroma blagajništvo v gledališki pisarni vsak dan od 5. popoldne dalje. — Ker se prične letošnja sezona s 16. septembrom, naj se zglašujejo reflektanti na abonement čim prej, da bo moč ozirati se na njihove želje.

— Zaušnica. Poroča se nam iz tukajšnje topničarske vojašnice, da je dobil pretekli teden neki prostak od svojega predpostavljenega, nekega »feuerverkerja«, tako zaušnico, da se mu je kri vtila iz ušesa in da je mož zdaj tako oglušil, da ne sliši niti stenske ure več. Mož je slučajno pozabil prineseti, kakor mu je bilo ukazano, neko vrečo. — Ali misli vojaška oblast, da dovoljujejo ljudski zastopniki vojaške zato, da jih potem v službi telesno pohajajo?

— Na c. kr. učiteljsku v Ljubljani je razpisana suplentura za prirodopis (glavni predmet), fizika in matematika (stranska predmeta) s slovenskim in nemškim učenim jezikom. Suplentura je določena za 1. tečaj. — Prošnja se mora vložiti do 9. septembra pri ravnateljstvu c. kr. učiteljske v Ljubljani.

— Prvi jugoslovanski sestanek za operativno medicino bo dne 18., 19. in 20. septembra v Belgradu. Naznanjenih je 78 predavaj in demonstracij. Predavatelji so najodličnejši jugoslovanski zdravniki, med njimi tudi dr. Slajmer. Član sestanka mora biti vsak zdravnik, ki plača člansko pristojbino 20 K. Predavanja in obravnave se bodo natisnile v posebni knjigi, ki jo dobi vsak član. Kdor si želi zagotoviti stanovanje v Belgradu, naj se obrne na adresu »V. Subotić, Belgrad, Simina ulica 31«, ali pa naravnost na kak belgradski hotel: (Grand Hotel, Moskva, Pariz, Kasina, Imperijal, Srbski kralj, Srbska krona).

— Perice se pritožujejo zaradi prostora, ki jim ga je odkazala sedanja klerikalno-nemška mestna uprava. Ko je Ljubljana imela občinski svet, je ta na občno zadovoljnost ljubljanskega prebivalstva, kakor tudi peric, našel prav pripraven prostor za perice, namreč Turkovo skladišče. Sedaj, ko nimamo občinskega sveta, je pa mestna uprava pregnala perice notri doli v jamo poleg prisilne delavnice, kjer stoji mestna šupa. Perice imajo sedaj v mestu skoro ravno tako daleč, kakor iz Štepanje vasi. Ker je to skrajno neugodno, je pač želeli, da se za perice dobi primernejši prostor.

— Vojaške vaje. Z včerajšnjim dnem so se začeli korni manevri in danes je »sovražnik« — to so rdeči — brez boja zavzel Ljubljano. Že mnogo let ni šlo toliko vojaštva po ljubljanskih ulicah, kakor danes dopoldne. Vse vrste vojaštva so zastopane. »Rdeči« so ostali v Ljubljani in v najbližji okolici. Na Gradu je nastanjen cel polk. Na Dolenjskem zbrano vojaštvo pod poveljstvom ljubljanskega divizionarja bo poskusilo osvojit Ljubljano in »rdečim« iztrgati mesto iz rok in se bo torej unela jutri ali pojutrašnjim velika »bitka«. Vojaštva je letos ogromno mnogo na Kranjskem in ob sebi je umevno, da bodo pustili mnogo denarja tu. Ob sebi je pa tudi umevno, da bodo porabili ogromno mnogo živila, kar bodo ubogi konsumentje še prav bridko občutili.

— »Ljubljano osvaja.« Že včeraj so hodili po našem mestu »Avstrijci« in »sovražniki« z belimi in rdečimi trakovi na čepicah, danes pa koraka skozi mesto v okolico polk za polkom. Moštvo je videti sicer izmučeno, a še zelo dobro koraka v »rute«. Toliko vojaštva naša okolica že dolgo časa ni videla, baje ga je do 40 tisoč. Ko bodo čez dva dni Ljubljano »osvojili«, bodo pa fantje veselo zapeli: »O zdaj gremo, o zdaj gremo...« in gotovo je, da marsikoga res ne bo več nazaj.

— Jubilej ljubljanske cestne električne železnice. Ljubljanska električna cestna železnica je bila zgrajena v letih 1900—1901 od tvrde Siemens in Halske in je bila odprta za promet dne 6. septembra 1901. Tir te železnice znaša 0,6% vsega električno-železničnega tira omrežja v Avstriji. Tekom prvih desetih let so v Ljubljani prevozili motorški vozovi 42 milijonov km. Promet je znašal 10 milijonov ljudi, od katerih je imelo 3/4 milijona prosto vožnjo. Povprečno odpade na 2 kilometra vožnje 5 oseb.

— Nov brzovlak. Od 3. do 18. septembra t. l. vozi na Progi Ljubljana - Dunaj brzovlak št. 1 a in št. 2 a, odhod iz Ljubljane ob 10. uri 45 min. dopoldne, prihod v Ljubljano ob 5. uri 21 min. popoldne.

— Umrl je v noči od nedelje na ponedeljek po dolgi in mučni bolezni v Temešvaru c. in kr. podpolkovnik pri 29. pešpolku naš rojak gospod

Martin Gantar, rojen v Žiroh, star še-le 56 let. Lahka mu tuja zemlja!

»Bob« ali žegnanje v Kamniški Bistrici se tudi letos vrši na vestransko željo domačinov in mnogobrojnih obiskovalcev priljubljene Bistrice, toda ne ob zaključku, temveč na praznik Malega Šmarna, dne 8. septembra. V slučaju neugodnega vremena se veselica preloži na najbližji čas. Dopoldne ob pol 11. mašuje v ondolni kapelici gosp. prof. Janko Mlakar, popoldne se vrši planinska veselica, pri kateri sodelujeta iz prijaznosti obče znano pevsko društvo »Lira« z izbranim pevskim programom in pa oddelek kamniške mestne godbe. Glede pristne domače kapljice in okusnih gorkih in mrzlih jedil bo najboljše preskrbljeno, tudi običajnega »boba« ne bo manjkalo. Vrle planinke in planinci ter prijatelji divne Bistrice in kamniških planin, na svidenje pri »bobu«!

— Vojak utonil. V nedeljo, dne 3. septembra so imeli vojaki v Poljanski dolini počitek. Eden vojakov, doma s Štajerskega, se je šel kopat, da si ni znal plavati. Nesreča je hotela, da se je kopal na edinem nevarnem kraju imenovanem Orje pri Poljanah. Izginil je pod vodo. Čez pol ure ga je neki častnik potegnil mrtvega iz vode.

Goriški gledališki igralci priredijo dne 8. septembra t. l. v Mojstrani na Gorenjskem v hotelu »Triglav« »Varieté« predstavo z zelo zanimivim sporedom. Na to srečno idejo je prišla Ciril - Metodova podružnica v Brdih na Goriškem. V obsejnim mestu Korminu je Ciril - Metodova šola. Malo komu so znane razmere, v katerih se nahaja ta šola, največji trn seveda je ta šola Italijanom, kateri gledajo na vse načine, da bi jo uničili in s tem pokazali, da je Krmin izključno italijanski. Njih želja se ne bo nikoli uresničila, ker dobe se še vedno ljudje, kateri bodo znali to slovensko trdnjavo ob meji braniti. Najboljša branilnica pa ji je Ciril - Metodova podružnica za Brde. Njeni člani povsod nabirajo prispevke, a zdelo se jim je premalo, nabirati samo doma, sklenili so, nabirati tudi po drugih krajih. Zbrali so si narodno Gorenjsko in prirede v Mojstrani s pomočjo drugih igralcev predstavo v prid Ciril - Metodovi šoli v Korminu. Nastopili bodo Goričanom dobro znani režiser goriških diletantov — Salko — Škrabar, — nastopila bo tudi gospička Škrabarjeva, katero bo ravnokar prišla iz gledališke šole na Dunaju. Seveda ne bo manjkalo tudi po Goriškem znani komik Rado Turek in še tudi drugi igralci. Radi tega upamo, da ne bodo nihče zamudil te prilike in posetil to predstavo, katera se prične ob 7. zvečer.

Skofovi gozdi v plamenu. Okoli 20. avgusta so začeli goriti pod Vežo v občini Luče na Štajerskem gozdi škofa Bonaventure. Požar se je vedno bolj razširjal in je gorič gozd skoraj teden dni. Klicali so ljudi iz Solčave, Luč in Ljubnega, toda ljudje so se branili iti gasiti, ker prav nič ne marajo škofa, ki jim je letos takoj po državnozborni volitvi strahovito podražil pašo, košnjo in vsako uporabo njegovega sveta. Ljudje so rekli, da škofovih gozdov itak ni škoda, ker drugi tako nič nimajo od njih, škofu pa se ne dela nobena škoda, saj radi tega tudi enega ocvirka ne bo manj pojedel na štrkljih. Tako je torej naš škof priljubljen pri ljudeh, ki ga poznajo in vedo, kdo dela draginjo. Pripoveduje se tudi, da je zagledal škofov gozdar z daljnogledom iz ene planine v drugo človeka, ki je iz gozda stopil in na več krajih nalašč zažgal pokvečeno nizko borovje, listje in travo, potem pa je zopet izginil v gozdu. Ta človek je bil po obrazu namazan s sajami in povsem našmirljen ter oblečen v žensko krilo. Če tudi to morda ni res, pa je preznačilno za velikega cerkvenega kneza, ki žanje tako sovraštvo. Gotovo ni nikoli sejal ljubezni.

Vuzenica. Slavno uredništvo! Ker se je neka oseba izrazila precej jasno, da nimam drugega dela (o tem in drugem se pomenimo o priliki ustmeno) kakor »take« neumnosti po časnikihi pisati (torej svoj materni jezik spoštovati in ga braniti, je neumnost!), ter vidoma le mene sumnič kot poročevalca dopisa »Iz Vuzenice«, ki je izšel v št. 198 Vašega cenj. lista, prosim slavno uredništvo, da izjavi, če sem res jaz dopisnik dotičnih vrstic. Z odličnim spoštovanjem — Ivan Mravljak. (Op. uredn.: Potrjujemo, da niste pisec dotičnega dopisa.)

Pokradene dragocenosti v Opatiji. Včeraj so bili v Opatiji ukradeni dvojnatni uhani s tremi briljanti, ovratna verižica s sedemvrstnimi biseri, poročni prstan z napisom, trije prstani z briljanti, ovratna verižica z briljanti in biseri, platina - ovratna verižica, broža s 75 briljanti, ovratna verižica igla s biseri in srebrni bryviski nož (Rasiermaschine). Prodajalca naj se takoj izroči prvemu varnostnemu oblastu!

Dva balona sta v nedeljo okoli 6. ure plovila v smeri proti Rožniku. Bila sta tako visoko, da se s prostim očesom ni moglo opaziti ljudi v balonu. Ker so ta sedaj vojaška vaje, so nekateri skleпали, da sta zrakovplovca vojaška, drugi pa so menili, da sta prišla vaje ogledovat Italijana. Zrakoplovci pa niso vrgli rado vednežem nobenega pisma, vsled česar bodo ugibali zagonetko še nadalje.

Stari znanec. Pri nekem slikarskem mojstru pri Zidanem mostu je nekaj časa delal leta 1889 na Glineah rojeni ter na Vič pristojni slaboglasni ter poličiji dobro znani Fran Kržmanec, kjer je ukradel tri ščetke, vredne 30 K in jo odkuril v Ljubljano. Ko je policija o tem zaznala, ga je izsledila in aretirala. Kržmanec je bil že večkrat predkaznovan in je imel tudi za mesto prepovedan povratek. Oddali so ga sodišču.

S ceste. Včeraj popoldne je pripeljal po Selenburgovi ulici z avtomobilom nek častnik. Ko pride do pošte, se mu je hotel tam stoječi postrešek umakniti in ga je med tem, ko je skočil čez cesto, »ham, ham, ham« zadel in podrl, pri čemur se je postrešek lahko telesno poškodoval ter si strgal hlače. Častnik je vozil v predpisani hitrosti.

Nesreča. Ko je šel včeraj po Poljanski cesti krojač Ferdinand Gestrin, je padel ter si zlomil desno nogo, nakar so ga prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Izgubil je učenec Fran Belič bankovec za 20 K. — V nedeljo je bila v Medvodah izgubljena zlata igla s polumesecem, v katerem je bilo vdelenih 9 briljantov, na sredi je pa belkast biser. Tudi zapon je zlata. Pošteni najditelj naj jo odda proti najdenini na magistratu.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je izročil trnovski župnik gosp. Ivan Verhovnik 10 K, mesto venca na krsto umrlemu prijatelju gosp. Simonu Treotu. Hvala!

Ciril - Metodove podružnice veselica v Štepanji vasi, ki bi se morala vršiti že julija meseca, a je bila preložena radi slabega vremena, se je vršila v nedeljo pri Anžiču (Šoršu) v Štepanji vasi. Lep senčnat vrt je kmalu napolnilo množestveno občinstvo, ki je pohitelo iz Ljubljane in okolice, da se nekoliko pozabava ter da položi svoj obol domu na oltar. — Gostilničar je postregel posetnike z izborno pijačo in okusnimi jedili, vrle Štepanjke so pridno prodajale cvetke in srečke. Svojo srečo si lahko poskusil na kegljišču, kjer si lahko za mali denar dobil lep dobiček. Plesalželjni so se sukali v posebni dvorani, kratko rečeno, zabave je bilo dovolj. Se pozno v noč je bilo živahno na vrtu. Veselica je v vsakem oziru izpala kar najbolje, in Ciril - Metodova družba dobi zopet lepo vsoto kronic.

Društvena naznanila.

Občni zbor akad. fer. društva »Sava« se vrši v četrtek, dne 7. septembra ob 8. zvečer v restavraciji »Narodnega doma« v Ljubljani. — Z občnim zborom je združen starejšinski sestanek, na kar opozarjamo vse gg. starejšine. Priti je v polnem couleuru. — Prihodni dan, t. j. dne 8. septembra dopoldne ob pol 10. pa se prične v ljubljanskem »Narodnem domu« skupščina »Organizacije svobodniškega narodno-naprednega dijaštva«, na katero vabimo vse svoje dijaštvo.

Razne stvari.

*Kolera. Sanitetni departement tranjega ministrstva poroča, da so konstatirali pri Sv. Petru na otoku Rabi nov slučaj kolere. Iz tovarne za lim v Budimpešti je 46 delavcev pod karanteno. Tudi posestniki ne smejo zapustiti tovarne. V neki poletni restavraciji v Budimpešti je zbolel z znaki kolere igralec Karel Riesner; drugi godci so izginili. Najnovejši slučaj kolere so se zgodili, ker so ljudje pili vodo iz Donave. Karel Riesner je umrl in so dognali, da je umrl za pravo kolero. Na nekem vlečnem parniku v Budimpešti je zbolel za kolero krmilar Anton Riegler. Ladjo so desinficirali, moštvo pa izolirali. — Iz Stuttgarta poročajo, da je tam zbolelo v Moltkovi vojašnici 156 vojakov pešpolka Cesar Friderik. Sumijo, da gre za kolero. Vojašnico so zaprti in desinficirali.

*Proces proti lekarnarju Matoušku. V soboto se je začel v Budimpešti proces proti lekarnarju Matoušku, ki je 7. avgusta napadel hrvaškega bana Tomašiča in ga pretepel. Obtoženec so pripeljali iz Zagreba, kjer je bil v preiskovalnem zaporu, v Budimpešto in se je moral voziti iz Zagreba v Budimpešto uklenjen med dvema orožnikoma. Na vprašanje, zakaj je v zaporu, je odgovoril obtoženec,

da je 21. julija pisal banu grozljivo pismo. Rekel je, da ga je ban oropal vsega premoženja in ga tudi udaril. Sodnik: »Zakaj ste napadli bana?« Obtoženec: Ker je uničil mene in mojo rodbino s tem, da mi je odtegnil pravico imeti svojo lekarno. Zaslili so nato sekijskega šefa Havraka, ki je obtoženec dosledno imenoval neki individvi proti čemur pa je Matouška protestiral. Havrak: Ščitite me, prosim, proti medklicom obtoženca! Sodnik: Če ne prenehate z medklici, vas dam takoj zopet ukleniti. Državni pravdnik je zahteval, da kaznujejo Matouška zaradi lahke telesne poškodbe, zagovornik Dezider Polonyi pa zavrača trditev, da bi bil Matouška bana ranil in vidi v njegovem dejanju samo razžaljenje časti. Okrajni sodnik je sklenil nato zdravniške izvide predložiti sodnozdravniškemu senatu ter je poslal obtoženca uklenjenega zopet v Zagreb, od koder ga pripeljejo k ponovni obravnavi zopet uklenjenega v Budimpešto. To se je zgodilo v Budimpešti in ne morda, kakor so si čitatelji go tovo mislili, kje med Culukafri.

*Monna Lisa. Pri policiji v Parizu se je zglasil predvčerajšnjem natak Gueneschat, ki je rekel, da ve za onega, ki je ukradel Monno Liso, njegovega imena pa da ne more imenovati, ker mu je storil tat že velike dobrote. Oni človek, ki je dal ukrasti znamenito sliko, ima sadistična nagnjenja in se je v sliko strastno zaljubil. Natak je nadalje povedal, da je videl sliko in da je oni neznanec partijo prsi z nožem razrezal najbrže v trenutku sadističnega napada. Obljubil je tudi, da za plačilo 200.000 frankov sliko zopet ukrade in jo prinese v Luvr nazaj. Policija pa je mnenja, da je Gueneschat slaboumen ker je že večkrat pri policiji izpovedal o velikih zločinih in so se njegove izpovedi pozneje izkazale kot neresnične. Kljub temu pa nadzira policija stanovanje ruskega barona Bazila S., ki stanuje že leta v ulici Cambon in je na glasu kot ekscentričen človek. — »Journal« pravi, da so na balu Tabarin aretirali proti jutri nekega distingviranega tučca, o katerem mislijo, da je ukradel sliko. Pozneje se je izkazalo, da je šlo v tem slučaju za pijanega gospoda. — »Petit Parisien« pripoveduje, da se je vršil predvčerajšnjem v justični palači tajnstven razgovor med preiskovalnim sodnikom in nekim uradnikom iz Luora in da je pričakovati v kratkem senzacionalnega preokreta. Aretirali bodo baje nekega človeka, ki je bil že izpovedek na sumu, da je sliko ukradel. Najbolj zanesljiv je baje sled, ki ga je našel »Petit Parisien« in uredništvo je stopilo že v stik z onim, ki je bil prvi povedal o tatvini.

*Draginja. V IX. okraju na Dunaju so imeli včeraj zelo dobro obiskan protesten shod zaradi neznosne draginje. — Za drugo polovico t. m. nameravajo sklicati na Dunaj župane mest, ki se bodo posvetovali zlasti v draginji. Seveda to pot Ljubljana tudi ne bo zastopana in to samo zaradi neprimerne brezvestnosti naših klerikalcev. — Gibanje proti draginji v industrijalnih okrožjih v Belgiji je zavzelo take dimenzije, da ljudje bojkotirajo deželne prideleke, ki jih prinašajo na trg prekupčevalci. Vsled tega so ustavili mesarji klanje, gospodinjje pa nameravajo priti iz cele Belgije v sredo v Bruselj, da tam demonstrirajo. Župani iz industrijalnih okrožij zahtevajo od vlade, da razveljavi carino na živila.

*Richterjeva fantazija. Richter pravi, da je na desnem ušesu gluh ter pripoveduje, da se je to zgodilo na ta način. Hotel je nekoč poslušati, kaj govore roparji (seveda bi bil dosti razumljivo, ko je celo svoj materni jezik pozabil). Ko so to roparji zapazili, so ga prijeli, eden ga je držal za glavo, drugi ga je pritisnil ob skalo, tretji pa je privlekel trobento in mu tako dolgo trolil v uho, da je oglušil. Potem so mu zagrozili, da ga oglušijo še na drugem ušesu, če bi poskušal še enkrat poslušati kaj govore. Pričakovati je, da bo Richter povedal še več takih Münchhausenijad.

*Nesreča v gorah. Kakor poroča neka korespondenca, se je ponesrečila na planini Rax 17letna Mici Steiner iz Murzschlaga. *Stokronski falzifikati. Kakor znano so se pojavili pred kratkim v prometu izborni narejeni, stokronski falzifikati. Praška filijalka Avstro-ogrske banke je sedaj zasledila tak falzifikat. Policija je razpisala premije v znesku 5000 K za one, ki bi pripomogli s svojimi izpovedmi, da najdejo ponarejalce. Premije bo razdelila policija po lastnem preudarku in proti načinu razdelitve ni pravnege pota.

Telefonska in brzojavna poročila.

Klerikalni teden na Dunaju. — Dunaj, 5. septembra. Tu se je začel danes takozvani klerikalni socialno-politični teden, ki ga je otvoril dedni grof Trautmannsdorf in dunajski podžupan Porzer.

Oče in mati zlorabljala sina.

Dunaj 5. septembra. V 20. okraju so aretirali danes nekega Ivana Kučaka zaradi mravstvenih zločinov, ki jih je izvršil na svojem 13letnem sinu. Zapri so tudi njegovo ženo, ker je tudi ona seksualno občevala s svojim sinom.

Novi vojni minister.

Budimpešta, 5. septembra. Kakor poročajo nekateri listi, je določen za naslednika vojnega ministra Schönhaicha poveljnik XV. armadnega zbora, general konjenice Auffenberg. Oficijalne potrditve te vesti ni mogoče dobiti.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 5. sept. V ogrsko-hrvaškem državnem zboru je prišla danes na vrsto tudi peticija nekega poljedelskega društva, ki se izreka proti uvozu argentinskega mesa. Sicer napolnila sejo poimenska glasovanja.

Konferenca v Budimpešti.

Budimpešta, 5. sept. Avstrijski ministrski predsednik Gautsch je imel danes dopoldan ob četrta na 10 dnevno konferenco s Khuenom. Časopisno poročajo, da je prišlo na razgovor tudi zopetno posvetovanje o mesnem vprašanju. Na Ogrskem upajo, da bo Avstrija ugodila ogrskim željam. Nato je obiskal Gautsch še domobransko in justično ministrstvo.

Budimpešta, 5. sept. V budimpeštanskih političnih krogih zatrjujejo, da dela min. predsednik Gautsch na to, da se reši mesno vprašanje še pred sestankom avstrijskega državnega zbora s Khuenom se je posvetoval nadalje o parlamentarnem kalendarju ter sta oba določila, da se bodo delegacije sestale samo h kratkemu zasedanju meseca decembra, da rešijo budgetni provizorij. Ob 2. pop. se je Gautsch odpeljal zopet na Dunaj.

Železničarji.

Lvov 5. septembra. Snoči so imeli železniški uradniki izreden občni zbor, na katerem so stavili zaradi draginje iste zahteve kakor železničarji v Pragi in na Dunaju.

Kolera.

Praga, 5. sept. V Benešovu so konstatirali, da je zbolela neka privatna uradnica za pravo kolero.

Budimpešta, 5. sept. Včeraj popoldan se je zgodil tu nov slučaj kolere v električni cestni železnici.

Carigrad, 5. sept. Zaradi nevarnosti kolere so bili vojaški manevri v okolici Janine odpovedani.

Atentat v kaznilnici.

Petrograd, 5. sept. V mestu Serentui je izvršil nekdo atentat na vodjo ondolne ječe Visockega. Neznani atentator je 2 krat ustrelil na njega in ga težko ranil. Visocki je bil znan, kot zelo strog zlasti nasproti političnim zločincem, ki jih je dal celo tepsti. Zaradi njega je izvršil lansko leto tudi Plehve Sasanov samomor in že dolgo so pričakovali, da izbruhne v kaznilnici revolta ali pa da usmrte ravnatelj. —

Mesarska vojna.

Bruselj 5. septembra. V Bruslju so mesarji ustavili klanje živine in hoteli prisiliti tudi druge mesarje, da ne koljejo. Prišlo je do boja z orožništvom. Ranjenih je 10 mesarjev.

Hmelj.

Norimberg, 5. sept. Ker se kupci nlemenoma vzdržujejo, zelo mirno, cene slabe.

Run na nemško hranilnico.

Stettin, 5. sept. Vsled vesti o Maroku so v Stettinu uprizorili pravi run na tamonjšu hranilnico. Policija je morala intervenirati.

Potovanje nemškega cesarja.

Carigrad, 5. sept. Nemški cesar, cesarica in prestolonaslednik obiščejo baje prihodnjo spomlad sultana v Carigradu. To vest prinaša z vlado v zvezi stoječi list »Sabah«.

Delavska stavka.

Lizbona, 5. sept. Tu je izbruhnila splošno delavska stavka.

Perzija.

Teheran, 5. sept. Vojska bivšega šaha Mohamed Alija stoji pod poveljstvom Danleha 45 km od Teherana. Vladne čete so šle vojski nasproti in je pričakovati v par dneh hudih bojov.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslavček.

Meteorološko poročilo.

septom.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	vetri	nebo
4.	9. pop.	737,5	30,2	slab jug	brezoblak
5.	9. zv.	737,5	22,5	sl. sever	del oblak.
5.	7. zj.	730,7	16,2	sl. svzh.	soparno

Srednja včerajšnja temperatura 21,6°, norm. 16,4°. Padavina v 24 urah 0,0 mm.

Dne 5. septembra 1911.

Termin.

Pšenica za oktober 1911. . . za 50 kg 1083
Pšenica za april 1912. . . za 50 kg 1036
Rž za oktober 1911. . . za 50 kg 927
Koruzna za maj 1912. . . za 50 kg 834
Oves za oktober 1911. . . za 50 kg 839

~~~~~

Serravallo^{vo}

železnato Kina-vino

Nigijalca razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepi živce, pobojša kri in je **rekonvalescentem**

in malektrvina

zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

"Izborni okus."

Večkrat odlikovano.

"Na 7000 zdravniških priporočil."

J. SERRAVALLO, t. in k. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Meteorološko poročilo.

Vidna do morja 3000. Srednji zračni tlak 30.76 mm

septem.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	vetri	Nebo

4.	2. pop.	737.5	30.2	slab jug	brezoblč.
9. zv.	737.5	22.5	sl. sever	del oblak.	
5.	7. zj.	739.7	16.2	sl. svzh.	soparno

Srednja večerajšnja temperatura 21.6°, norm. 16.4°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Najboljše odvarčalno sredstvo proti infektivnim boleznim, težkočam v želodcu in spodnjem delu telesa ter kot **osvežilna** pijača z **vodo** ali slatinami zredčena, izvrstno služijo

KONJAKI

Gróf Keglevich István utóda

(Grofa Stefana Keglevicha nasl.)

Promotor,

ti konjaki so bili v tuzemstvu in inozemstvu odlikovani izključno s častnimi diplomami in se dobivajo povsod.

2607

GOSTILNA „HOTEL VEGA“

3009 Spod. Šiška pri Ljubljani se takoj odda v najem ali pa na račun

Vpraša se osebno pri lastniku

Antonu Maver v hotelu ali Metelkovi ulici šte. 19 v Ljubljani.

Zanesljiv, samski 3020

vrtnar

se sprejme takoj.

Plača po dogovoru. — Ponudbe na

Leop. Jonko, Bovec, Primorsko.

Prostovoljno se prodaja

hiša

v Florijanski ulici

na jako ugodnem prostoru (vogalu.)

Stavbišče meri 396 m² in je hiša eno-

nadstropna. — V nji se nahaja 11 sob,

4 kuhinje, 4 kleti drvarnice in dr. —

Hiša je posebno za trgovca ali obrtnika prikladna. — Pogoji ugodni. — Po-

jasnila daje pisarna 3014

c. kr. notarja Ivana Plantana v Ljubljani.

~~~~~

V sredo, 6. t. m.

ob ugodnem vremenu

na vrtu hotela

Tratnik

„pri Zlati kaplji“

na Sv. Petra cesti 27

koncert

Slov. Filharmonije.

Zaketek ob 7 zvečer. Vstopnina 50 vin.

~~~~~

Dobro ohranjen, malo rabljen 3007

klavir

ima po smerai ceni

na prodaj.

Anton Kocuvan, trgovec v Sežaniju.

Dinamostroj

87 ampere pri 300 voltih (za 36 konjskih sil) rabljen, vendar brezhibno ohranjen, se zaradi postavitve močnejšega dinamostroja

proda.

Več v upravnistvu »Laibacher Zeitung«.

2982

~~~~~

Objava.

Vsem svojim cenj. p. n. odjemalcem vljudno naznanjam, da je bil moj doseđanji poslovedja Matija Triop

s 6. julijem iz moje službe odpuščen ter nikakor nima pravice v

mojem imenu sprejemati naročila.

Obenem opominjam vse one ljudi ki o moji tovarni vozov raznašajo ne-

resnične slabe vesti, da bom v takih slučajih postopal najstrože ter jih sodnijsko zasledoval.

Peter Keržič

tovarna vozov

V Spodnji Šiški

~~~~~

„Z“ svetiljka

je najmožnejša in najvarnejša vseh električnih svetiljk.

2843

Zaloga in prodaja:

Franc Železnik, Ljubljana, Sodna ulica 6/l.

~~~~~

FERNET-BRANCA

Specialiteta trdke Fratelli Branca, Milan

je vsled svojih silno dietetskih in odlično želodce

krepih lastnosti

najboljša želodčna grenčica sveta.

Glavno razpečevališče: Sig. Winter, Dunaj, III. Ungarg. 20.

~~~~~

Anton Šarc, Ljubljana

Izdelovanje perila, pralnica in svetilolikalnica

z električnim obratom priporoča zelo dobro in so-

ludno izdelano perilo po nizkih cenah.

Opreme za neveste.

Perilo za deklice in dečke za zavode. Platno, šifon

in švicarske vezanine se kupijo zelo ugodno, dalje

rjuhe, brisalke, prti, prtici, nogavice, maje.

Perilo „TETRA“

za gospode in gospe. Kdor trpi na protinu, revma-

tizmu, ischias, naj nosi le to perilo, in bo ta

poskušnja vsakega zadovoljila.

VZORCI NA RAZPOLAGO.

~~~~~

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Dolnška glavica K 5.000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih

obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst

po dnevnem kurzu.

~~~~~

Ogrski piščanci l. 1911

velikost mesa, polti, dobi, popolnoma za klanje, jajčeca

minimally 500 g, 6 den. trdnost na den po povprečju 10-15

12-15 kromčev K 1200, 2-5 veliki dobihi rac 7-10 to-

madov K 1200.

Ekspertna tvrdka Kaplan, Körösmenő

Marmaros 15, Ogrska. 3017

K. B. Pramo mesto in krajega moka, naravno čisto, zabojnik

5 kg franco K 6.50.

~~~~~

Zastoj

in poštne prosto dobi

vsak moj glavni katalog

z okoli 4000 slikami po-

rabnih in daritnih predmetov vseh vrst,

ki ga na zahtevo pošljem takoj. —

G. in kr. dvor. dobavitelj Jan Konrad,

Most št. 1166 (Češko). 2923

~~~~~

Namizna in za napravo jabolčnika

popolnoma dozorela

jabolka

so ceno na prodaj.

Več pove Andrej Uršič, Ilirska

Bistrica, Notranjsko. 3006

~~~~~

stanovanje

2 ali 3 sobe s kuhinjo in pritliklinami.

Ponudbe na naslov ga. „Kof, Kranj.“

~~~~~

Dijaki ali gospodične

se sprejmo na stanovanje in hrano.

Mestni trg št. 25, I. nadstr.

~~~~~

Trije dijaki

boljših rodbin, ki bi obiskovali meš-

čansko šolo Krškem,

se sprejmejo v popolno oskrbo

in v dobri poštini družini pod strogim

nadzorstvom. — Poizve se v trgovini

g. Aumana v Krškem.

~~~~~

Krompir

brezhiben, lep ter prebran

kupuje v vsaki množini

tvrdka Jv. A. Hartmann naslednik A. Tomažič

Ljubljana, Marije Terezije cesta.

~~~~~

Usposobljenostna izkušnja

(Inteligenčni izpit.)

za enoletno prostovoljsko službo v vojski!

Mladiči, ki še pravočasno žele napraviti omenjeni izpit, dobe v to

pri podpisnem zavodu uspešno pripravo. V ta namen se odpre

z 18. septembrom posebni naučni tečaj.

„Prvi zagrebški vojaško pripravljalni zavod“

Zagreb, Kukovičeva ulica šte. 15. 2934

~~~~~

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani, 22. avgusta 1911.

St. 1054/m. š. sv. 3018

RAZGLAS.

Na obeh mestnih slovenskih šolskih vrtoih se prične

šolsko leto 1911/1912

dne 16. septembra 1911.

Vpisovalo se bode v šolskih prostorih na Zaloški cesti in v Cerkveni ulici

dne 15. septembra 1911 dopoldne.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik

Laschan, I. r.

~~~~~

Prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg (nasproti rotovžu) in Sv. Petra cesta 8

Nikelnasta moška ura z verizico od K 4-50 naprej

Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-70 „

14 kar. zlata „ „ „ „ „ 44- „

Nikelnasta damska „ z verizico „ 8-50 „

Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-50 „

14 kar. zlata „ „ „ „ „ 20- „

Uhani zlato na srebro „ „ „ „ „ 1-80 „

14 kar. zlata uhani „ „ „ „ „ 4-50 „

Lastna tovarna ur v Svici.

Tovarniška znamka „lko“.

Telefon št. 273. Telefon št. 237.

~~~~~

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Dolnška glavica K 5.000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih

obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst

po dnevnem kurzu.

~~~~~

Lastnina in tisk »Narodno tiskarstvo«.